

KALLELSE/UNDERRÄTTELSE

Upprättad
2024-04-23

Kungälv

Förskola & Grundskola arbetsutskott

Sammanträde torsdagen den 2 maj 2024 kl.12.30

Stadshuset, Fjärås

	Ärende	Beteckning	Förslag
1.	Fastställande av dagordning och val av justerare	FG-2024-00003	Digital justering 2024-05-07. Johan Tolinsson (S)
2.	Förvaltningscentral samverkansprotokoll 2024	FG-2024-00001	Protokollet läggs in till nämndsammanträdet 15 maj.
3.	Dialogmöte elevråd och AU Kl 12.35-12.40 Ordförande	FG-2024-00289	Arbetsutskottet har tagit del av informationen och antecknar informationen till protokollet.
4.	Information - Förskola & Grundskola arbetsutskott och nämnd Kl 12.40-13.00 Stigert Pettersson, förvaltningschef	FG-2024-00002	Nämnden för Förskola & Grundskola har tagit del av informationen och antecknar informationen till protokollet.

	Ärende	Beteckning	Förslag
5.	Uppföljning och prognos per april Kl 13.00-13.45 Gustav Sjögren, ekonomichef Eva Eriksson, verksamhetschef Maria Eriksson, verksamhetschef Tommy Korsell, verksamhetschef	FG-2024-00251	Nämnden för Förskola & Grundskola godkänner uppföljningen per april och ger förvaltningschefen i uppdrag att upprätta en handlingsplan för att nå budget i balans.
6.	Lokalplanering information 2024 Kl 13.45-14.25 Helen Stenum, utvecklingsledare Anna Flinck, utvecklingsledare Anna Antoni, utvecklingsledare Kerstin Fredberg, kommunikationsspecialist	FG-2024-00005	Arbetsutskottet har tagit del av informationen och antecknar informationen till protokollet.
7.	Namnförslag ny skola centrum Kl 14.25-14.40 Helen Stenum, utvecklingsledare Anna Flinck, utvecklingsledare Anna Antoni, utvecklingsledare	FG-2024-00288	Nämnden för Förskola & Grundskola godkänner namnet Liljan skola, för den nya skola i centrum som ska byggas på fastighet Liljan 2.
8.	Dataskyddsbudets årsrapport 2023	FG-2024-00018	Nämnden för Förskola & Grundskola har tagit del av rapporten och förvaltningens redovisning med anledning av denna.

	Ärende	Beteckning	Förslag
9.	<p>Fullgörande av skolplikt på annat sätt för en elev - skollagen 24 kap 23 §</p> <p>K1 14.40-15.00</p> <p>Frida Byrsten, verksamhetschef</p>	FG-2024-00152	Ansökan om fullgörande av skolplikt på annat sätt för eleven X X, beviljas för perioden 23 september till 20 december 2024 på Svenska skolan Marbella.
10.	<p>Ansökan från Kottar och Barr om utökning av tillfällig utökning av barnantal</p> <p>Frida är med och svarar på frågor i ärende 8-10.</p>	FG-2024-00255	Nämnden för Förskola & Grundskola godkänner ansökan om tillfällig utökning av barnantal för Föräldrakooperativet i Ur och Skur Kottar och Barr med 2 barn, totalt 22 barn, från augusti 2024 till och med augusti 2025.
11.	<p>Ansökan från Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa Ekonomisk förening om utökning av permanent utökning av barnantal</p>	FG-2024-00258	Nämnden för Förskola & Grundskola godkänner ansökan från Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa ekonomisk förening om permanent utökning av barnantal på förskolan Myrstacken med 2 barn till total 21 barn.
12.	<p>Ansökan från Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa Ekonomisk förening om utökning av tillfällig utökning av barnantal</p>	FG-2024-00256	Nämnden för Förskola & Grundskola godkänner ansökan från Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa ekonomisk förening om tillfällig utökning av barnantal på förskolan Myrstacken med 1 barn till total 22 barn från 29 april 2024 till 31 juli 2024.
13.	<p>Pågående Skolinspektions- och Barn och elevombudsärenden, inklusive ärenden som utreds inom Förskola & Grundskolas klagomålshantering 2024</p>	FG-2024-00004	Arbetsutskottet har tagit del av informationen och antecknar informationen till protokollet.

Emanuel Forsell
ordförande

Lars Sundbom
sekreterare

Namnförslag ny skola i centrum

Förslag till beslut i Nämnden för Förskola & Grundskola

Nämnden för Förskola & Grundskola godkänner namnet Liljan skola, för den nya skola i centrum som ska byggas på fastighet Liljan 2.

Beslutsmotivering

Namnet finns med i fastighetsbeteckningen där skolan planeras att byggas.

Tidigare kommunala verksamheter har under lång tid använt sig av namnet Liljan – ”Liljans förskola, Liljan 1 och Liljan 2”.

Hembygdsföreningen och namnberedningsgruppen finner inget annat namn, varken historiskt på platsen eller i områdets nutid, som skulle kunna fungera bättre för skolan om den uppförs på den tomt som nu avses.

”Liljan skola” används som projektnamn i en pågående förstudie.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden för Förskola & Grundskola godkänner förslaget Liljan skola, som namn på den nya skola som ska byggas i centrum. Namnet knyter an till såväl fastighetsbeteckning som till namn som tidigare funnits på byggnader i området. Namnet var kommunens namnberedningsgrupps enda förslag.

Beslutsunderlag

FG Ekonomi & Planering tjänsteskrivelse – 2024-04-25

Beslutet skickas till

Verksamhetschef PO Centrum, Förvaltningen för Service, Lokalförsörjning, Service Fastighet samt Utvecklingsledare Lokaler FG

Stigert Pettersson

Förvaltningschef

Förskola & Grundskola

Helén Stenum

Utvecklingsledare Lokaler FG

Dataskyddsombudets årsrapport 2023

Förslag till beslut

Nämnden för Förskola & Grundskola har tagit del av rapporten och förvaltningens redovisning med anledning av denna.

Sammanfattning av ärendet

Kommunens dataskyddsombud har i en årsrapport sammanfattar sin bild av data- och integritetsskyddet inom Kungsbacka kommun under det gångna året. Rapporten beskriver i huvudsak kommunövergripande slutsatser men avslutas också med en nämndspecifikt rapport för Förskola & Grundskola.

Under 2023 visade kommunen flera positiva exempel på stärkt dataskydd. Uppgraderingar av styrdokumentet och införandet av digitaliserade tjänster, såsom elektroniska underskrifter och säker digital kommunikation, underlättade övergången till digitala flöden och främjade hållbar digitalisering. Det finns exempel på flera processer och arbetssätt inom kommunen och samarbetet som lett till ett gott dataskydd.

Ökad ledning och samordning krävs dock för att förstärka strukturen och kulturen för dataskyddsarbetet. Upplevelsen av GDPR som en hindrande kraft behöver adresseras genom tydligare ledning och förväntningar på robust dataskydd och datadriven organisation.

Dataskyddsombudet ser att nämnden för Förskola & Grundskola kan förstärka sitt dataskyddsarbete och förvaltningen redovisar att avsikten är att stärka kompetens och samordning inom området.

Beslutsunderlag

Förskola & Grundskolas tjänsteskrivelse, 2024-04-25
Dataskyddsombudets årsrapport, 2024-01-09

Beslutet skickas till

Dataskyddsombud

Beskrivning av ärendet

Kommunens dataskyddsombud har i en årsrapport sammanfattar sin bild av data- och integritetsskyddet inom Kungsbacka kommun under det gångna året. Rapporten beskriver i huvudsak kommunövergripande slutsatser men avslutas också med en nämndspecifikt för Förskola & Grundskola.

Under 2023 visade kommunen flera positiva exempel på stärkt dataskydd. Uppgraderingar av styrdokumentet och införandet av digitaliserade tjänster, såsom elektroniska underskrifter och säker digital kommunikation, underlättade övergången till digitala flöden och främjade hållbar digitalisering.

Kommunen har olika processer och rutiner för att säkerställa sin informations- och personuppgiftshantering. Dataskyddsombudet lyfter att kommunens systemförvaltarmodell, inklusive regelbunden informationsklassning, bidrog till en likvärdig effekt på dataskyddet. Samarbetet över förvaltningsgränserna för att lösa komplexa utmaningar, som bildanvändning och digital signering av avtal, visade också en stark samverkansvilja.

Ökad ledning och samordning krävs dock för att förstärka strukturen och kulturen för dataskyddsarbetet. Bristande rutiner på kommunövergripande nivå för incidenthantering, behandlingsregister och konsekvensbedömning behöver åtgärdas för att säkerställa likvärdighet och kvalitet i dataskyddet.

Upplevelsen av GDPR som en hindrande kraft behöver adresseras genom tydligare ledning och förväntningar på robust dataskydd och datadriven organisation. För att säkerställa detta är det viktigt att involvera dataskyddsombud och andra kompetenser inom dataskyddsområdet.

Fokus för det kommande året kommer att ligga på teknikutvecklingens möjligheter inom GDPR-ramen och på att granska skyddet för obehörig åtkomst samt det systematiska kvalitetssäkringsarbetet. Nya former för dialog och involvering i granskningen kommer att användas för att stödja verksamheternas förmåga att hantera resultat och insikter från granskningen. Riktade granskningar kommer också fortsätta vid behov.

För Förskola & Grundskola har arbete pågått med konsekvensbedömning av det nya elevhälsosystemet där dataskyddsombudet deltagit i rådgivning och prövning. Dataskyddsombudet framför också att förvaltningens hantering av incidenter kan stärkas bland annat för att stärka rapporteringsgrad och kommunikation med dataskyddsombud.

Frågor från både verksamheten och registrerade personer mottogs och hanterades under året. Begäranden om registerutdrag och radering behandlades, liksom en begäran om begränsning av behandlingen.

En riktad granskning av kamerabevakning inom nämndens ansvarsområde visade brister i överensstämmelse med GDPR och interna rutiner. Förslag till åtgärder har lämnats till nämnden för uppföljning under 2024. Förvaltningen för Förskola & Grundskola har arbetat med frågan under våren med nya rutiner och granskning.

Dataskyddsombudet bedömer att förvaltningen kan stärka sitt arbete inom området.

Råd till nämnden innefattar att säkerställa och dokumentera organisationens förmåga att uppfylla GDPR-krav samt att följa upp förvaltningens arbete med konsekvensbedömning. Det rekommenderas att följa upp även vid ny teknikanvändning som involverar personuppgifter.

Förvaltningens redogörelse

Förvaltningen delar bilden av att arbetet med personuppgiftshantering kan stärkas. Detta område är direkt kopplat till informationssäkerhet och informationshantering i stort. Inom samtliga områden krävs att det finns förmåga att omsätta lagkrav i praktiskt handlande och strukturer för att förvalta nämndens information säkert. Det behövs också en kontinuerlig kompetenshöjning. Kommunen och förvaltningen har en ambition att utveckla digitala arbetssätt och utveckla användandet av data för att uppnå en mer effektiv och kvalitetssäker verksamhet. För att klara detta mål behöver det finnas administrativt och juridiskt stöd som understödjer att detta sker rättssäkert. Förvaltningen avser därför förstärka sin kompetens och samordna uppdraget kring informationshantering genom att tillsätta tjänst för detta.

Stigert Pettersson
Förvaltningschef

Frida Byrsten
Verksamhetschef Myndighet & Stöd

Till:
Kommunstyrelsen

Dnr
KS/2023-00867

Samtliga berörda personuppgiftsansvariga
verksamheter inom Kungsbacka kommun

Datum
2024-01-09

Kungsbacka

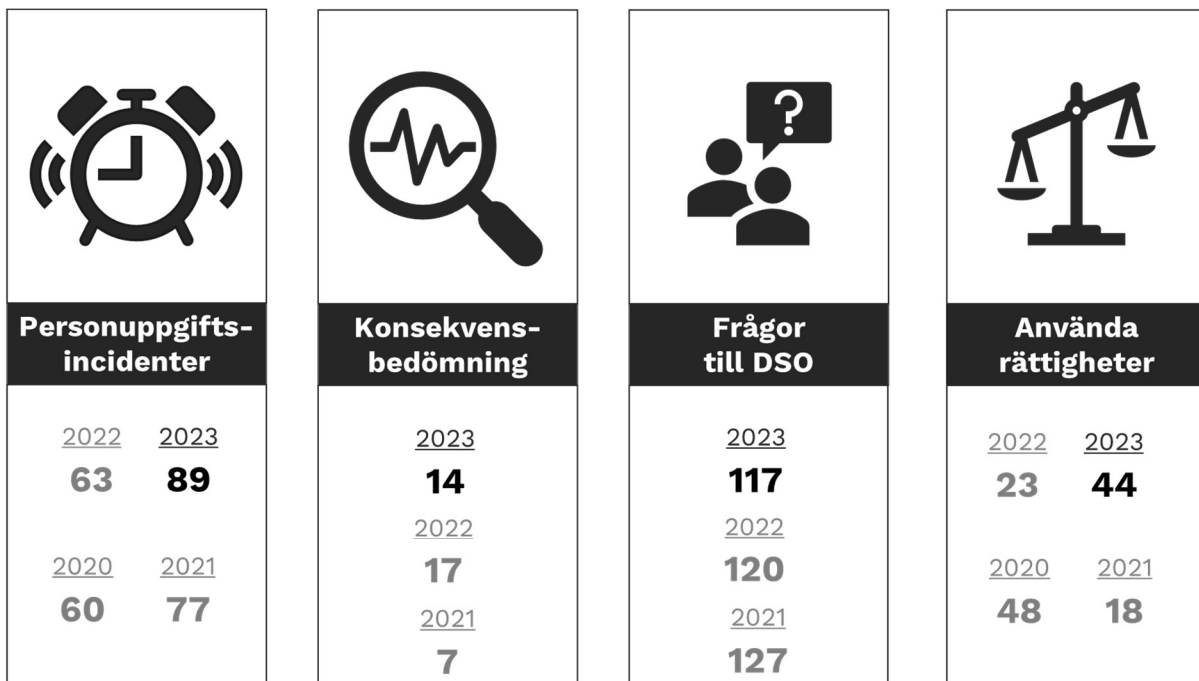
Dataskyddsombudets årsrapport

Året 2023

Den här rapporten sammanfattar min bild av data- och integritetsskyddet inom Kungsbacka kommun under det gångna året. Bilden bygger på de iakttagelser jag gjort och de samtal och möten jag haft med de personuppgiftsansvariga verksamheterna som jag är dataskyddsombud för¹. Bland annat i samband med råd och stöd, granskning och annan uppföljning. Som komplement får varje personuppgiftsansvarig nämnd eller styrelse en rapport som rör den egna verksamheten². Detta då ingen regelbunden granskning med tillhörande rapport gjorts under året.

Sammanfattning

Nedan ges en snabb överblick i siffror som visar några centrala tecken på kommunens dataskyddsarbete. Efter det följer en summering av de övergripande mönster som jag bedömer är väsentliga att uppmärksamma. En detaljerad redogörelse ges i rapporten.

Bra att incidenter uppmärksammas och hanteras.

Bra att bedömning av integritetskonsekvenser fortsatt görs.

Bra att DSO-funktionen används av medarbetare och chefer.

Bra att begäranden om rättigheter tas omhand.

¹ Nämnden för Förskola & Grundskola, Gymnasium & Arbetsmarknad, Service, Individ & Familjeomsorg, Vård & Omsorg, Kultur & Fritid, Miljö & Hälsoskydd, Teknik, byggnadsnämnden, valnämnden samt Eksta och Tempohus AB, Stiftelsen Tjolöholm slott, kommunrevisionen samt kommunstyrelsen

² Undantaget verksamheter med mycket begränsad personuppgiftsbehandling.

Året 2023 har på många sätt varit ett bra dataskyddsår i kommunen. Arbetet har i flera verksamheter varit aktivt och tagit plats både i utvecklings- och ledningsforum. Området har även getts utrymme i kommunens samlade hållbarhetsarbete³ och omvärldsanalys⁴.

Samtidigt finns fortsatt stora variationer inom kommunen – mellan övergripande rutinområden och avgränsade delar, och mellan verksamheter. Det har resulterat i ett dataskydd som på flera sätt är fragmenterat inom kommunen. Sammanfattningsvis kan det härledas till att det inte bedrivs en tillräcklig ledning och samordning av dataskyddsarbetet i kommunen som helhet, samtidigt som det finns goda exempel på initiativ som bidragit till ett starkt dataskydd inom avgränsade områden och verksamheter.

Flera initiativ stärker kommunens dataskydd

Goda exempel på kommunens dataskyddsförmåga visades på flera sätt under 2023. Inte minst i arbetet med att uppgradera styrdokumenterna på personuppgiftsområdet när det gäller ansvarsförhållandena inom kommunen och i arbetet med att införa tjänster som underlättar omställning till digitaliserade flöden. Exempelvis elektroniska underskrifter, automatisering av arbetsprocesser, säker digital kommunikation och säker arbetsyta för sådan information som inte omhändertas i ett särskilt anpassat verksamhetssystem – initiativ som är viktiga möjliggörare i kommunens digitaliserings- och förnyelsearbete. De visar också exempel på hur hållbar digitalisering ger framdrift och förutsättningar för förtroendefull och varaktig omställning.

Kommunens systemförvaltarmodell, som inbegriper regelbunden informationsklassning, synes också vara brett tillämpad inom kommunen. Det är en viktig styrka som bidrar till en likvärdig effekt på dataskyddet.

Viljan att samverka över förvaltningsgränserna för att hitta lösningar på komplexa utmaningar visade sig också i dataskyddsarbetet under året. Exempelvis när det gäller bildanvändning och digital signering av avtal med personuppgiftsbiträden.

Samverkansviljan visade sig även i utbyten som stäckte sig utanför kommunens gränser. Vid flera tillfällen har kommunen delat erfarenheter och arbetssätt med bäring på dataskyddsarbetet till andra kommuner och offentliga aktörer, exempelvis inom e-arkiv, kartläggning av dataskyddsprocesser samt kunskapsbildning och kulturarbete.

Att dela med sig av grundligt genomtänkta och hållbara lösningar som skickliga medarbetare och chefer orkat igenom med, trots känslan av oöverstiglighet (vilket jag kommenterar nedan), är något jag anser att kommunen har all anledning att öka omfattningen av. Detta för att bidra till ett starkt dataskydd i ett större samhällsperspektiv.

Struktur och kultur för dataskyddsarbetet behöver stärkas

Ökad ledning och samordning behövs för att stärka strukturen

Trots ett föredömligt arbete på flera håll och områden inom kommunen, är potentialen i den övergripande ledningen och samordningen på dataskyddsområdet fortfarande inte tillräckligt utnyttjad. Under 2023 har det bland annat visat sig när rutinerna som varje förvaltning/bolag/stiftelse har, har behövt revideras eller införas. Det har blivit märkbart när det då inte funnits nedtecknade rutiner och processer för kritiska dataskyddsfrågor på kommunövergripande nivå att ta ledning av.

³ Se *Hållbarhetsboksut 2022*, KF 2023-04-04 § 50

⁴ Se omvärldsanalysen *Kungsbacka i världen. Omvärldsanalys 2022*

Det handlar framför allt om rutiner för incidenthantering, men också rutiner och former för behandlingsregister, genomförande av konsekvensbedömning, information till registrerade och vägledning till personal samt hållpunkter för systematiskt kvalitetssäkringsarbete.

Inom dessa områden är min bild att det idag inte finns en tillräcklig ledning och samordning, trots att kommunens egna styrdokument anger den inriktningen. Det är också i linje med kommunallagen att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens gemensamma angelägenheter, vilket dataskyddet i kommunen får anses vara (se 6 kap. 1 § kommunallagen). Det ska inte spela någon roll till vilken del av kommunen en registrerad förekommer med sina personuppgifter; skyddet ska vara detsamma, vilket är det yttersta syftet med en ledning och samordning på området.

Eftersom varje förvaltning/bolag/stiftelse är personuppgiftsansvarig har varje verksamhet ett långtgående ansvar för att leva upp till de grundläggande krav som ställs i GDPR. Detta kan förstås uppnås genom att varje förvaltning/bolag/stiftelse ombesörjer sina egna rutiner och arbetssätt. Så länge det motsvarar GDPR blir effekten densamma. I förlängningen blir det dock både skört och resurskrävande med en sådan organisering i en kommun med inbördes beroendeförhållanden mellan de ingående verksamheterna, vilket alltså blivit tydligt under det år som gått. Det motverkar även effekten av kommunens inriktning *Ett Kungsbacka*.

Rutiner och processer för sådant som är liknande oavsett verksamhet bör därför finnas på kommunövergripande nivå eftersom det borgar för en grundläggande likvärdighet och kvalitet i kommunens dataskydd som föregriper brister och skapar en effektiv organisation. Det underlättar även kommunens anpassning till de förstärkta krav som ställs på kommunens informations- och cybersäkerhetsarbete genom EU-direktivet NIS 2 som ska införlivas i svensk lag. En god struktur för de grundläggande dataskyddsprocesserna är gynnsamt att bygga vidare på eller integrera med andra liknande processer för att klara kraven på exempelvis incidenthantering och leverentörsuppföljning.

Det ligger ytterst på kommunstyrelsen att utöva en sådan ledning och samordning utifrån dess uppdrag i kommunallagen. Samtidigt ankommer det på varje personuppgiftsansvarig verksamhet att bidra så att den egna verksamhetens förutsättningar blir beaktade och vid behov kompletterade i samband med rutiner, processer och dokumentmallar som tas fram för kommunen som helhet.

Med tanke på den starka samarbetskultur som finns inom kommunen uppfattar jag att detta är en förhållandevis enkel uppgift att omhänderta, särskilt eftersom det finns många goda exempel på process- och rutinbeskrivningar för dataskydd på förvaltningsnivå som med smärre anpassning skulle kunna användas som riktmärke för kommunen som helhet. Exempelvis när det gäller konsekvensbedömning, incidenthantering och hantering av registrerades rättigheter där exempelvis Serviceförvaltningen gjort ett föredömligt arbete med tydliga och genomarbetade processbeskrivningar. Det är dock kritiskt att kommunstyrelsen avsätter resurser för att ta den ledning och samordning som det i praktiken krävs för att ta itu med arbetet att styra upp strukturen för de grundläggande dataskyddsprocesserna i kommunen.

Ökad ledning och styrning behövs för att stärka kulturen

Ett annat mönster jag iakttagit under året är vad jag uppfattar är en oproportionerlig upplevelse av GDPR som hindrande kraft. Det är något som jag återkommande mötts av från både chefer och medarbetare inom kommunen. En reflektion är att det varken är hälsosamt för personalen att bära på en sådan känsla eller gynnsamt för kommunens behov av att få fram hållbara lösningar för de utmaningar som kommunen står inför. Framför allt stärker det inte kommunens dataskydd.

Vad som är positivt är dock att detta är något som med små medel kan omhändertas genom ledning och styrning där tydliga förväntningar uttrycks på både ett robust dataskydd och en förnyelse- och datadriven organisation. Dels när gäller de tekniska och organisatoriska aspekterna av dataskyddet,

dels när det gäller frågan om det alls är berättigat och proportionerligt att behandla personuppgifter för varje givet sammanhang. Detta gäller ledning och styrning på alla nivåer inom i princip alla verksamheter och är inte specifikt kopplat till kommunstyrelsens ledning och samordning. Här kan kommunens arbete med utvecklande medarbetarskap och ledarskap vara en stödande kraft.

Min uppfattning är att många behov går att lösa inom lagens ramar och de som inte gör det är oftast sådana som inte ska lösas eftersom det vore alltför äventyrligt för människors grundläggande fri- och rättigheter i ett demokratiskt samhälle. Det är helt enkelt en avsedd effekt av lagens skydd. Därför är det alltid värt att efterfråga dataskydd, även om svaret säger ”stopp” eller uppmanar att ta en annan väg.

Man ska komma ihåg att frågan om skyddet för människors personuppgifter och personlig integritet handlar om vilken typ av samhälle vi vill leva i, idag och i framtiden. För ansvariga för kommunens verksamhet är det därför viktigare än någonsin att orka efterfråga dataskydd och ställa krav på att få fram lösningar som är både innovativa och hållbara. Det ger kraft i dataskyddskulturen samtidigt som kommunens lösningar framtidssäkras.

Under året har jag haft fokus på att sätta mig in i och förstå nya teknikområden kopplat till integritets- och dataskydd. Med denna fördjupade kunskap och förståelse kommer jag kunna ge relevanta råd för personuppgiftsbehandlingen i många av de nya arbetsätt som kommunens verksamheter behöver utvärdera för att klara sina åtaganden med knappare resurser och nya omvärldskrav. Det bygger emellertid på att jag som dataskyddsombud involveras i god tid och på rätt sätt, något som dessvärre brustit allt för ofta under det gångna året – just på grund av att dataskydd inte varit efterfrågat.

Det ankommer därför på varje personuppgiftsansvarig att tydligt visa förväntningarna och involvera både mig som dataskyddsombud och de övriga krafter och kompetenser som finns på dataskyddsområdet inom kommunen. Även om vissa av kommunens verksamheter, chefer och funktioner redan har rutin på detta.

Fokus som varit och fokus framåt

Mitt fokus på teknikutvecklingens möjligheter inom ramen för GDPR under det gångna året kommer fortsätta även kommande år. Jag kommer särskilt prioritera sådana initiativ eller projekt som har tydlig effekt på de globala hållbarhetsmålen.

Därutöver är fler granskningar att vänta enligt den kontrollplan som ligger fast för åren 2023-2026⁵. Under 2024 kommer fokus för den regelbundna granskningen vara på *skyddet för obehörig åtkomst* samt *det systematiska kvalitetssäkringsarbetet*. De brister som uppmärksammades vid 2022 års regelbundna granskning och därtills riktade granskningar kommer då samtidigt att följas upp.

Under 2024 kommer nya former för tidig dialog och involvering i granskningen användas. Bland annat genom ett mer omfattande frågeunderlag och bättre möjligheter till förståelse av granskningens metoder. Syftet är att stödja verksamheternas förmåga att omhänderta de insikter och resultat som kommer fram av granskningen.

Dessutom kommer riktad granskning⁶ fortsatt göras när det behövs.

Karin Malmsten, dataskyddsombud

⁵ 2024 & 2026: Regelbunden granskning av åtkomstkontroll samt systematiskt kvalitetssäkringsarbete, 2025: Fördjupad granskning av personuppgiftsbehandling inom personal- och HR-området.

⁶ Behovsbaserad granskning

Innehåll

1. Årsrapport för sammanfattande lägesbild	6
1.1 Dataskyddsombudet följer och rapporterar	6
1.2 En värdegrundsfråga i tiden	6
2. Råd & stöd	9
2.1 Utbildning	9
2.2 Råd & rekommendationer.....	9
2.3 Kontakter.....	15
2.4 Samverkan	17
3. Granskning	18
3.1 Riktad granskning.....	18
3.2 Regelbunden granskning.....	18
3.3 Fördjupad granskning.....	18
3.4 Övriga iakttagelser.....	19
4. Omvärld	21
4.1 Fortsatt fokus på tredjelandsöverföring	21
4.2 Fortsatt fokus på innovation och teknikutveckling	22
5. Kommande år	24
5.1 Inriktning året 2023	24
5.2 Granskningsplan för åren 2023 – 2026	24

1. Årsrapport för sammanfattande lägesbild

Syftet med den här sammanställningen är att ge kommunstyrelsen och de personuppgiftsansvariga nämnderna, bolagen och stiftelsen en bild över vad jag som dataskyddsombud sett i kommunen som helhet under det gångna året. Utöver det kvalitetssäkringsarbete som varje personuppgiftsansvarig själv behöver genomföra för sin verksamhet, blir min sammanställning ett sätt att få en oberoende blick på kommunens samlade dataskyddskapacitet och utvecklingsbehov.

1.1 Dataskyddsombudet följer och rapporterar

Skyddet av personuppgifter kallas för dataskydd. Det regleras av GDPR, en EU-förordning som gäller som lag inom hela EU och därmed även här i Sverige.⁷

Mitt uppdrag som dataskyddsombud är bestämt i GDPR. Där står att jag självständigt och oberoende ska övervaka personuppgiftshandlingen i kommunen i förhållande till bestämmelserna i GDPR och kompletterande lagstiftning⁸. Där står också att jag ska rapportera till den högsta ledningen vad jag ser och vid behov ge råd, så att den som ytterst ansvarar för verksamheten (den personuppgiftsansvarige) kan vidta åtgärder för att stärka data- och integritetsskyddet inom sitt ansvarsområde.

Mitt uppdrag omfattar även att ge råd och stöd till medarbetare och chefer i den operativa verksamheten, exempelvis genom utbildning eller råd vid särskilt riskfylld hantering av personuppgifter (så kallad konsekvensbedömning). Utöver GDPR och angränsande bestämmelser som ramen för mitt uppdrag är de registrerades perspektiv en given utgångspunkt, alltså alla de vars personuppgifter kommunen hanterar.

Strukturen i den här sammanställningen följer arbetsområdena ovan och utgör på så vis samtidigt en redovisning över vad tiden under det år som gått har använts till. Totalt har jag för Kungsbacka kommun 14⁹ personuppgiftsansvariga verksamheter att följa, rapportera till och ge råd och stöd för, inom ramen för halvtids tjänst. Resterande tid har jag motsvarande uppdrag för Varbergs kommun som Kungsbacka har samverkansavtal med.

1.2 Dataskydd en värdegrundsfråga i tiden

Dataskydd är ett begrepp för allt det som gör att människors personuppgifter är i trygga händer när de samlas in, bearbetas, delas, lagras eller hanteras på annat sätt. Det handlar om allt från att ha ordning och reda i hanteringen med hjälp av rutiner av olika slag till att sätta upp tekniska skyddsåtgärder i system och digitala verktyg och att se till att personalen genom sin uppmärksamhet och kunskap bidrar till att upprätthålla dataskyddet. Både i den vardagliga verksamheten och när verksamheten utvecklas.

Skyddet regleras kraftigt av EU:s allmänna dataskyddsförordning, GDPR, kompletterat med den svenska dataskyddslagen och en rad andra bestämmelser inom olika verksamhetsområden¹⁰. Dataskydd kan därför upplevas som ett regeltungt område, men också tekniskt och abstrakt eftersom det många gånger handlar om behandlingsflöden ”i kulisserna” till de tekniska verktyg som används i kommunens verksamhet.

⁷ Allmänna dataskyddsförordningen/General Data Protection Regulation (GDPR), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG

⁸ Samtliga kommunala nämnder, kommunrevision, kommunstyrelse, bolag (Eksta och Tempohus) samt stiftelse (Tjolöholm slott)

⁹ De kommunala bolagen Eksta och Tempohus behandlas som en enhet, även om de i formell mening är två separata personuppgiftsansvariga verksamheter.

¹⁰ Exempelvis patentdatalagen, brottsdatalagen, lag om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten och säkerhetsskyddslagen

Det tuffa regelverket ska förstås utifrån att skyddet av personuppgifter är en grundläggande värdegrundsfråga för vårt sätt att leva, och som kommit att bli högaktuell just i och med den intensiva innovativa och datadrivna teknikutveckling som vi är med om i samhället just nu. Omfattningen av personuppgifter som hanteras har aldrig varit så stor som den är idag och mot bakgrund av hoten i vår omvärld har den personliga integriteten därför heller aldrig varit viktigare att värna.

1.2.1 GDPR är ett skydd

Utgångspunkten i GDPR är att individens rätt till integritet och skydd för sina personuppgifter är viktigare än en organisations behov av att samla in, bearbeta och dela personuppgifter hur som helst. Rätten till integritet är många gånger ett led i att tillvarata andra fri- och rättigheter som människor har i demokratiska samhällen. Till exempel rörelsefriheten, rätten att fritt bilda åsikter och rätten att inte bli diskriminerad.

Det är i det ljuset som GDPR ska förstås. Utan GDPR vore det ”fritt fram” att använda våra personuppgifter för sådant som profilering, åsiktsregistrering, förföljelse och utestängning samt aktioner för att felaktigt påverka våra uppfattningar och vår tillit till samhället. Möjligheterna att följa, kartlägga och påverka människor ökar exponentiellt med den nya tekniken. Information om sjukdomar, funktionsnedsättningar, beteenden, facklig tillhörighet eller andra integritetskänsliga uppgifter kan få förödande konsekvenser för enskilda om informationen kommer i fel händer. Eller om det politiska läget förändras.

Med den digitala tekniken och de datamängder som den kan utvinna om oss människor och våra beteenden blir uppgifter om oss och våra preferenser mer tillgängliga att använda av olika aktörer för olika ändamål. GDPR sätter ramarna så att tekniken inte ska leda till en insamling och användning av personuppgifter som äventyrar människors grundläggande fri- och rättigheter i ett demokratiskt samhälle. För människor som lever nu, och för kommande generationer. Att hålla sig inom reglerna blir därför centralt, eftersom det inte är tekniken som sätter gränserna.

1.2.2 Den nya tekniken behöver användas klokt

För att det ska vara hållbart att använda digitaliseringens möjligheter och dra nytta av den nya tekniken, det vill säga med bibehållen frihet och demokrati, måste det göras på integritetsvänliga sätt. Dataskyddsperspektivet måste därför finnas med när nya arbetssätt utvecklas så att vi kan lita på de digitala tjänster som utvecklas. Dataskyddsarbetet måste ingå som en självklar del när nya digitala lösningar för människor tas fram. Inbyggt dataskydd och dataskydd som standard är centrala begrepp som vid tjänste-/systemdesign måste få en självklar påverkan på de system och tjänster som används, men också kulturen.

Vi är mitt uppe i en transformation där det vi gör nu påverkar hur det blir sen. Man kan dra jämförande paralleller till industrialiseringen där vår begränsade kunskap och de misstag vi gjorde då satte spår i miljön som vi lever med än idag. Idag vet vi att naturresurserna är ändliga och att vi måste vara varsamma för att skydda jorden vi lever på. På samma sätt är det med data- och integritetsskyddet – vi måste vara varsamma nu för att undvika en samhällsutveckling där människors grundläggande fri- och rättigheter riskerar att begränsas och därmed undergräver ett demokratiskt fungerande samhälle sen. Om vi idag skapar och gör oss beroende av system och processer där vi utvinna och använder stora datamängder om människor på ett oproportionerligt sätt som medför omfattande möjligheter till kontroll och övervakning, ja, då kan helt enkelt kommande generationer påverkas genom att deras möjligheter till en privat sfär i praktiken är satt ur spel.

1.2.3 Kommunen har en särskild roll

Kommunen har med sin särställning i demokratibranschen ett extra ansvar att verka för ett gott integritets- och dataskydd i sin service och sitt åtagande. Alla ansträngningar som görs kopplat till

dataskyddet i kommunen tjänar därför ett högre syfte än regelefterlevnad och teknisk administrering. Det bidrar ytterst till att vårda och bevara demokratin där integritet ska förstås som ett värde som bidrar till att bygga förtroende i samhället, inte som en broms eller ett nödvändigt ont.

2. Råd & stöd

2.1 Utbildning

Under året har fokus för mina utbildningsinsatser varit på nya dataskyddskontakter. Bakgrunden är att flera verksamheter har haft omsättning på denna post. Utbildningen har omfattat GDPR i sin helhet, med fokus på kommunens verksamhet och rollen som dataskyddskontakt ur ett förändringsledningsperspektiv. Jag har också haft genomgångar om den kommande EU-förordningen om AI och kopplingen till dataskydd i kommunens nätverk för dataskyddskontakter. Förordningen förväntas träda i kraft år 2025.

Därutöver har jag börjat ta fram en digital utbildning som riktar sig till chefer och personal inom HR som behandlar anställdas personuppgifter inom ramen för arbetsgivaransvaret. Bakgrunden är ett tydligt kompetensbehov som under året visat sig vid flera av kommunens förvaltningar när det gäller detta område. Behovet har bland annat synliggjorts genom mer eller mindre etablerade missförstånd om att GDPR inte skulle vara tillämpligt HR-området. Utbildningen sätter HR-området i ett GDPR-sammanhang och förklarar varför GDPR gäller på arbetsgivarområdet likväl som inom andra områden. Utbildningen kommer lanseras under 2024.

I början av året lanserades en digital utbildning för ansvariga. Den riktar sig till förtroendevalda i kommunens personuppgiftsansvariga nämnder och styrelser och finns tillgänglig på kommunens hemsida tillsammans med kommunens politikerutbildning. Utbildningen förklarar vad GDPR innebär och vad personuppgiftsansvaret betyder. Den ger även tips på frågor att följa upp med den egna förvaltningen.

2.2 Råd & rekommendationer

Under året har jag tagit fram två (2) samlade råd. Dessa har handlat om dataskyddssekretessen vid utlämnande av allmänna handlingar¹¹ respektive överföring av personuppgifter till tredje land och specifikt USA med tanke på de förändrade förutsättningarna i och med EU-kommissionens adekvensbeslut avseende USA¹² (se vidare i avsnitt 4). Råden syftar till att ge vägledning i frågor som många vänder sig till mig för råd. I råden har jag satt frågan i ett sammanhang och översatt reglerna i GDPR till generella och handfasta rekommendationer till de personuppgiftsansvariga verksamheter som ställs inför frågan om att överföra personuppgifter till ett tredje land eller lämna ut allmänna handlingar som omfattar personuppgifter.

2.2.1 Råd vid konsekvensbedömning

Enligt GDPR är den som är personuppgiftsansvarig skyldig att fråga mig som dataskyddsombud om råd i samband med konsekvensbedömning för särskild riskfylld personuppgiftshantering. Jag i min tur är också skyldig att ge råd. Under året har jag därmed lämnat tio (10) yttranden med råd med anledning av specifika riskbehandlingssituationer där konsekvensbedömning gjorts i kommunens verksamheter. Det är drygt hälften mot 2022 då det var sjutton (17). I snitt har verksamheten fått vänta i åtta (8) dagar på yttrande (kortast tid är tre (3) dagar och längst är 15 dagar). Det är en förkortning från i snitt 13 dagar föregående år, vilket kan förklaras genom att kunskap och erfarenhet vunnit rutin i arbetet med konsekvensbedömning.

Totalt har 14 konsekvensbedömningar lämnats till mig för råd under det gångna året. Dessa har främst gällt nya införanden (10), men även befintliga arbetssätt har konsekvensbedömts (3). I sex (6) av konsekvensbedömningarna har jag inte sett vidare risker med den aktuella behandlingen. I tre (3) fall har jag dock uppmärksammat risker som måste omhändertas i särskild ordning och i ett (1) fall har jag sett så stora problem med behandlingens tekniska skydd att jag rekommenderat att

¹¹ Information och råd om utlämnande av allmänna handlingar som innehåller personuppgifter (2023-06-28, dnr KS 2023-00080)

¹² Information och råd om överföring till tredje land (2023-10-24, dnr KS 2023-00080)

strukturera om behandlingen i grunden alternativt avstå från att genomföra den tänkta behandlingen. Ett yttrande med skriftliga råd har lämnats till respektive verksamhet för beaktande innan fastställande av behandlingen. I fyra (4) fall har jag dock lämnat stöd i form av dokumentkommentarer i stället för yttrande eftersom beskrivningen av den aktuella behandlingen och dess risker inte varit tillräcklig utifrån de krav som ställs. Det har helt enkelt inte funnits ett tillräckligt underlag att yttra sig över.

Min bild i det stora hela är att konsekvensbedömningarna som hittills gjorts i kommunen allt som oftast varit gedigna och i samtliga fall inneburit en direkt påverkan på dataskyddet både inom det avgränsade området och på dataskyddet i stort genom den ökade medvetenhet som arbetet medfört.

Jag uppfattar inget annat än att detta arbete i allt väsentligt fungerar väl, även om problem som kommer fram i arbetet ibland kan vara svårlösta och en del personuppgiftsansvariga har svårt att få rutin och tillräckligt djup i den här typen av analyser. Detta är därmed ett av de processområden som bör ledas och samordnas på ett tydligt sätt från kommunstyrelsen. Med tanke på kommunens digitaliserings- och innovationsambition och omfattningen av personuppgifter som hanteras inom kommunen kommer många konsekvensbedömningar även behöva göras av den anledningen de närmsta åren.

Nedan framgår en översikt över de konsekvensbedömningar som gjorts i kommunen sedan 2021, och där jag lämnat råd. Inom parentes anges vilken del av kommunens verksamhet som gjort konsekvensbedömningen:

Gjorda konsekvensbedömningar där lämnat råd		
2021	2022	2023
Integrationsplattform (SE)	Kontors- och samarbetsverktyg (KS)	Stöd vid separationer (IF)
Mitt Arkiv (KS)	Ansökan om stipendium – e-tjänst (GA)	Specialkost (SE)
E-tjänsteplattform (KS)	Gästnätverk (SE)	Stöd för automatisering av arbets- och beslutsprocesser (KS)
Kompletterande kamerabevakning/digital tillsyn (VO/IF)	Chattverktyg på kommunens hemsida (KS)	Dokumentation vid disciplinärenden (KS)
Bedömningsstöd inom gymnasieskolan (GA)	Hantering av användarbehörigheter (SE)	Automatiserat avslut av personakter (SE)
Färdtjänst – e-tjänst (TE)	Rapportering av missförhållanden (visselblåsarfunktion) (KS)	Analys- och planeringsstöd inom socialtjänsten (IF)
Ekonomiskt bistånd – e-tjänst (GA)	Digitalt stöd inom LSS (IF)	Säker posthantering (digital/fysisk) (KS)

Orosanmälan – e-tjänst (IF)	Anmälan om tillsyn enligt plan- och bygglagen (olovligheter) – e-tjänst (BN)	Dokumentationsstöd för individärenden inom socialtjänst (IF)
	Säker invånardialog (KS)	Digitalt stöd vid ASI-utredning (IF)
	Stopp-möte (KFT)	Säker arbetsyta för tillfällig hantering av känslig information ¹³ (KS)
	Hantering av skyddade personuppgifter vid handläggning inom socialtjänsten (IF)	
	Samtalsstöd för barn och unga inom socialtjänsten (IF)	
	Analys- och planeringsstöd inom socialtjänsten (IF/VO)	
	E-underskrifter (KS)	
	Pulsmätning av arbetsmiljön (KS)	
	Gästnätverk (SE)	
	Uppföljning av verksamhetservice per fastighetsobjekt (SE)	

2.2.2 Råd vid personuppgiftsincidenter

Ett annat område jag som dataskyddsombud frekvent involveras i för råd och stöd är personuppgiftsincidenter. Det är händelser där enskilda utsätts för risker på grund av att deras personuppgifter inte skyddas tillräckligt. Dessa händelser är verksamheten skyldig att uppmärksamma och hantera. Allvarliga händelser ska med kort varsel (72 timmar) rapporteras till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Att en verksamhet uppmärksammar och hanterar incidenter är i sig ett tecken på att verksamheten har personal som är vaksam och att det finns beredskap för att ta hand om den här typen av händelser. Det innebär en stor trygghet för de registrerade. Många rapporterade och hanterade incidenter från alla delar i verksamheten är alltså tecken på ett fungerande dataskydd, medan få incidenter i en verksamhet som hanterar stora mängder personuppgifter väcker frågor – även om det finns rutiner. Dock ska det i sammanhanget sägas att många rapporterade och hanterade incidenter utan nämnvärd minskning över tid också väcker frågor eftersom det kan tyda på att man är bra på att rapportera men inte att vidta effektiva åtgärder.

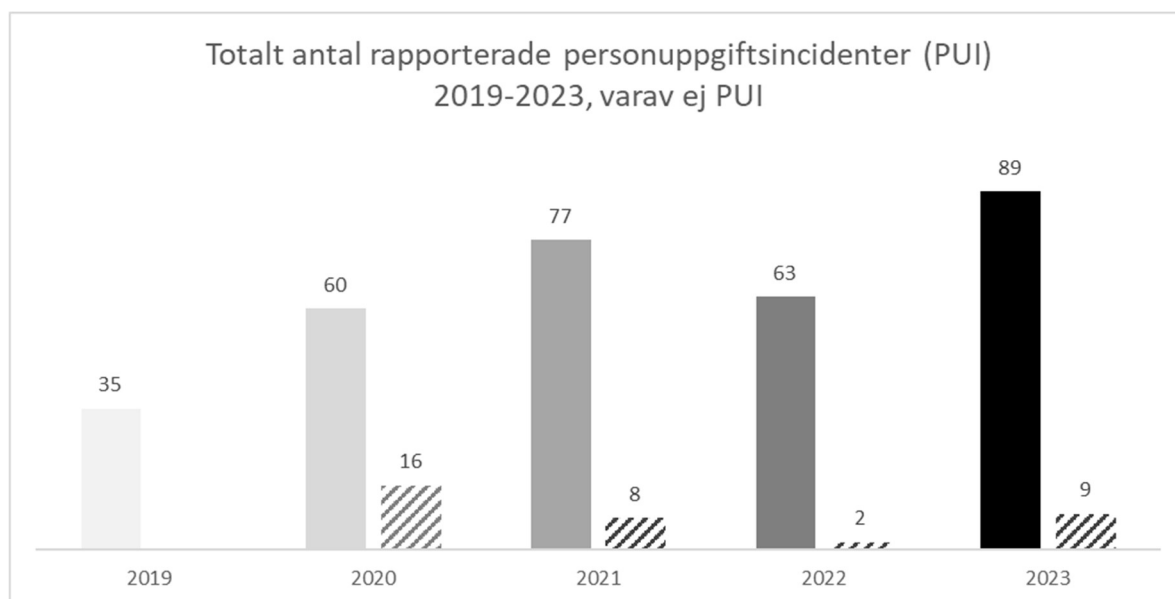
Rätt omhändertagen leder varje hanterad incident till att dataskyddet stärks – både i den enskilda situationen, och på en övergripande nivå eftersom åtgärder vidtas för att förebygga att liknande händelser upprepas. Därför är det viktigt att verksamheterna regelbundet analyserar sin

¹³ Tröskelanalys

incidenthantering. Det är också viktigt att analys görs på kommunövergripande nivå – utöver den sammanställning som jag gör i samband med denna årsrapport.

Som dataskyddsbud rådfrågas jag i samband med många av de incidenter som hanteras i kommunen, särskilt de mer allvarliga. Jag får i de flesta fall även information så att jag kan följa handläggningen och de åtgärder som vidtas. Under 2023 har jag vid enstaka tillfällen uppmärksammat behov av annan hantering eller bedömning, men för det mesta har jag inte behövt flagga upp. Jag uppfattar att de flesta verksamheter i kommunen har en aktiv och fungerande incidenthantering inom den egna verksamheten. Det finns också verksamheter där det kan ifrågasättas om rapporteringen fungerar.

I bilden nedan framgår det totala antalet personuppgiftsincidenter inom kommunens verksamheter under åren 2019-2023 som kommit mig till känna.

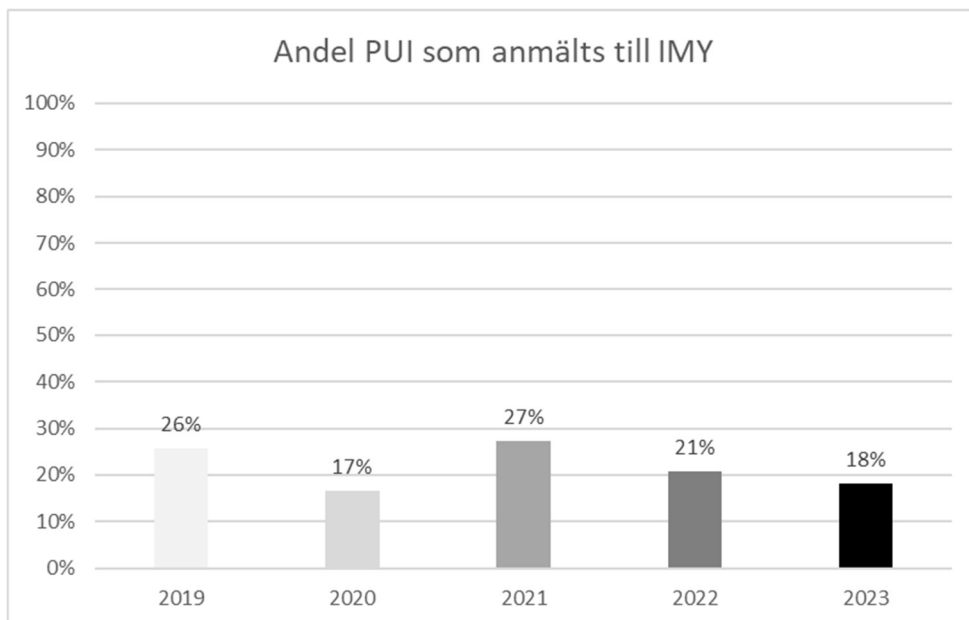

Figur 1: Diagrammet visar det totala antalet personuppgiftsincidenter i kommunens verksamheter åren 2019-2023 som kommit mig till känna, varav händelser som vid närmre utredning inte visat sig utgöra en personuppgiftsincident (PUI).

Bilden visar att antalet rapporterade incidenter under året ökat, efter ett nedgång år 2022. Därmed återupptas de tidigare årens trend av gradvis ökning. Ökningen synes bestå i att allt fler verksamheter som tidigare inte uppmärksammat och omhändertagit personuppgiftsincidenter men gör det nu, har ökat under året. Dessa verksamheter har under året arbetat för att på olika sätt höja personalens medvetenhet, vilket troligen speglar det mörkertal som sannolikt funnits tidigare.

Det finns samtidigt verksamheter där incidenterna minskat drastiskt. Det kan dock ifrågasättas om minskningen i dessa verksamheter motsvarar ansträngningar i dataskyddsarbetet eftersom takten i dataskyddsarbetet inom dessa verksamheter har minskat under det gångna året. Jag är därför tveksam till att den minskning som skett inom dessa verksamheter kan härledas till att utrymmet för incidenter minskat. Tvärt om ser jag med oro på att incidenter i vissa av kommunens verksamheter riskerar att inte fångas upp och omhändertas.

Personuppgiftsincidenter som kan innebära allvarliga konsekvenser för enskilda personer ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Av det totala antalet hanterade incidenter under åren 2019-2023 har runt 20 procent av incidenterna över åren bedömts vara så allvarliga att de därför anmälts dit. Detta synes bestå även under det gångna året, se figur 2 nedan. Ingen av de incidenter som har anmälts till IMY har hittills emellertid lett till vidare utredning därifrån.

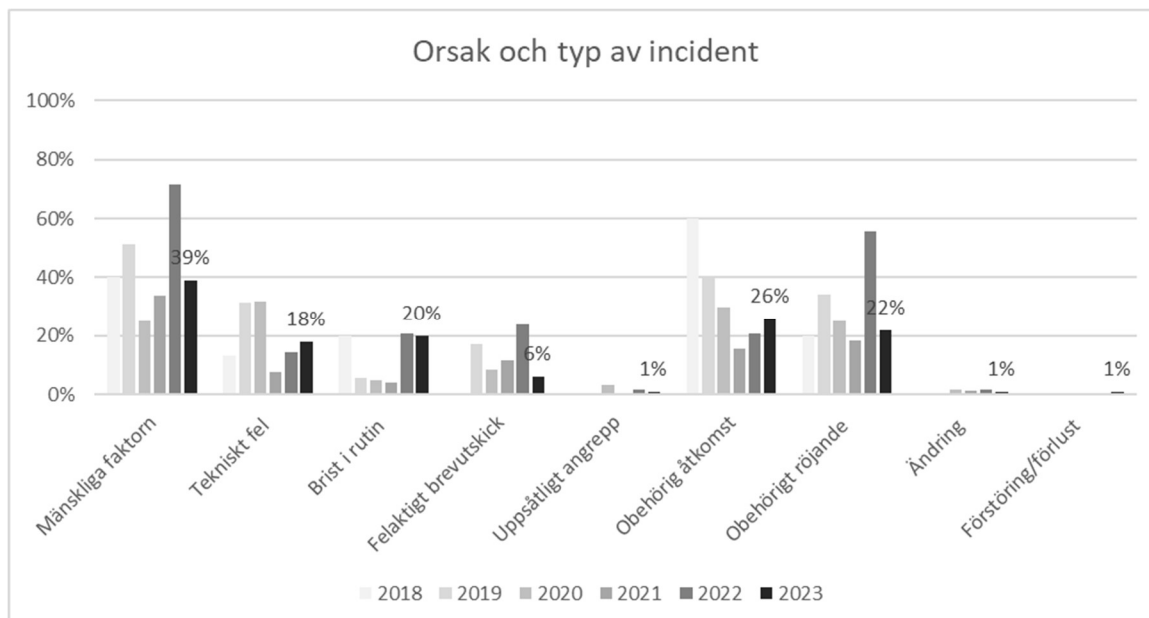

Figur 2: Diagrammet visar andelen personuppgiftsincidenter (PUI) som bedömts så allvarliga att de anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) under åren 2019-2023

Som dataskyddsombud ser jag positivt på att verksamheterna fortsatt varken räds att anmäla en incident till IMY, och heller inte anmäler incidenter dit i onödan. Det tyder på att bedömarkompetensen i verksamheterna på det hela taget fortsatt är god. Dock bör man ha vaksamhet på det troliga mörkertal av incidenter som finns inom vissa verksamheter där den minskade rapporteringen synes ha samband med ett avmattat dataskyddsarbete.

Skälen till att personuppgiftsincidenter uppstår är fortsatt främst den *mänskliga faktorn*. Detta har samtidigt minskat märkbart sedan förra året. Det är positivt. Fortfarande finns dock skäl att stärka det tekniska skyddet så att utrymmet för att göra mänskliga misstag minskar än mer. Det handlar också om att i ännu högre utsträckning utbilda personal samt identifiera de organisatoriska situationer där misstag uppstår på grund av exempelvis tidspress. Detta bör göras både på förvaltnings-/bolagsnivå och på kommunövergripande nivå.

I stället har incidenter som härrör från *fel i verksamhetssystem eller teknisk utrustning* ökat sedan förra året och incidenter som orakats av *brister i rutiner* är på samma nivå. *Tekniska fel* har ofta handlat om buggar i samband med systemuppdateringar, och *brister i rutiner* har ofta handlat om bristande styrning av behörighet och åtkomstkontroll eller bristande vägledning för personal. Se figur 3 nedan.

Figur 3: Diagrammet visar indelning av de rapporterade incidenterna utifrån orsak och typ av incident under åren 2019-2023. På grund av att rapporteringen inte i varje fall varit fullständig speglar uppgifterna inte den exakta fördelningen.

De rapporterade incidenterna under 2023 innebar nästan uteslutande *obehörigt röjande* och/eller *obehörig åtkomst*. Att obehörigt röjande minskade så märkbart har troligen samband med minskningen av den *mänskliga faktorn* och *felaktiga brevutskick* som orsak.

Avsiktliga angrepp som orsak till personuppgiftsincidenter har varit få enligt de händelser som rapporterats som personuppgiftsincidenter enligt GDPR under året. Det har även incidenter som handlar om *ändring*, *förstöring* eller *förlust* av personuppgifter. Det kan inte uteslutas att det förekommit fler sådana situationer men att det hanterats inom ramen för säkerhetsincidenter, som enligt säkerhetsskyddslagen ska rapporteras i en annan ordning. Jag har dock inte involverats i någon sådan incident under året, vilket jag bör om en sådan incident inbegriper personuppgifter.

Trots att varje incident som kan undvikas förstås är det ideala och eftersträvade ser jag som dataskyddsombud positivt på det faktum att flera av kommunens verksamheter fortsatt har god beredskap att uppmärksamma och omhänderta incidenter och också gör det. Samtidigt är den mänskliga faktorn som vanligaste orsak till incidenter viktig att bryta. Det är också viktigt att öka aktiviteten i dataskyddsarbetet i de verksamheter där det väsentligt minskat.

Min bild i det stora hela är att incidenthanteringen i kommunens verksamheter fungerar väl sett till lagens krav på respektive personuppgiftsansvarig. Jag konstaterar dock att en tydlig kommungemensam rutin, process och uppföljning på incidentområdet behövs för att effektivisera arbetet och undvika brister i dataskyddet till följd av kompetensförlust på verksamhetsnivå. Det behövs också för att undvika olika bedömningar av liknande incidenter. Detta är därmed ett av de processområden som bör ledas och samordnas på ett tydligt sätt från kommunstyrelsen. Dels för att vidta åtgärder på övergripande nivå, dels för att sprida lärdom och därigenom undvika att samma situation uppstår i en annan del av kommunen samt för att skapa likvärdighet i bedömning och hantering.

2.3 Kontakter

2.3.1 Personal

Under året har jag tagit emot och besvarat över hundra (117) frågor från medarbetare och chefer som rör personuppgiftshantering. Det är samma omfattning som förra året (120). Frågorna har kommit in i ett relativt jämt flöde under året och från de flesta av verksamheterna – både från medarbetare och chefer i operativ verksamhet och från medarbetare och chefer i stöd- och ledningsfunktioner. Det tyder på att dataskydd är ett arbetsområde som under 2023 fortsatt att diskuteras aktivt i verksamheternas vardag. Det finns dock påtagliga variationer mellan verksamheterna, där vissa är mer aktiva än andra.

Frågorna under 2023 rörde framför allt krav på innehåll och metod för *konsekvensbedömning* (13), rutiner för *incidenthantering* (12), utformning och innehåll i *behandlingsregister* (11) samt hantering av *informationsplikten* (10). Dessa stämmer väl överens med vad jag också uppfattar varit aktuella arbetsområden för verksamheterna inom kommunen. Min bild är också att mycket tid och kraft lagts på sådana frågor som kunnat effektiviserats genom kommunövergripande rutiner och processer.

2.3.2 Registrerade

Frågor

Under året har fler registrerade än föregående år kontaktat mig som dataskyddsombud. Registrerade har i femton (15) fall vänt sig till mig. Det är det dubbla mot 2022 (7) men är fortsatt mycket sparsamt. Frågorna har mestadels varit knutna till kommunens personuppgiftshantering och registrerades rättigheter enligt GDPR, vilka kunnat besvaras med vändande mail eller samtal. Till skillnad från tidigare år har många av frågorna kommit från anställda som velat veta vad som gäller vid kommunens behandling av personuppgifter i samband med medarbetarundersökningar och verktyg för dataanalys av de anställda.

Utnyttjande av rättigheter

Efterfrågan på att använda sina rättigheter på dataskyddsområdet har näst intill fördubblats under det gångna året. Ökningen består främst av förfrågningar över huruvida kommunen alls behandlar ens personuppgifter, en tjänst som under året kompletterade kommunens e-tjänst inom ramen för rätten till tillgång i syfte att särskilja begäran om registerutdrag från enkla förfrågningar om uppgifter alls behandlas. Dessa redovisas nedan inom parentes i samband med redovisning över antal begäran om registerutdrag. Att den nya tjänsten för förfrågan använts så pass många gånger är ett tecken på att det finns ett intresse av att veta om man finns i kommunens register.

Efterfrågan får dock betraktas som låg då en begäran eller förfrågan till kommunen kan rendera i lika många ärenden som det finns personuppgiftsansvariga, även om det i årets ärenden är varierat vilka verksamheter som de registrerade vänder sig till.

Nedanstående sammanställning visar det totala antalet begäranden som de personuppgiftsansvariga verksamheterna i kommunen tog emot under åren 2019-2023, inklusive förfrågningar.

År/Rättighet	Register- utdrag (förfrågan)	Rättelse	Radering	Flytt (data- portabilitet)	Begränsning	Invändning
2023	28 (16)		4		4	
2022	23	4				1
2021	6		11			1
2020	47	1				
2019	15		1			

Figur 3. Tabellen visar det totala antalet hanterade begäranden om rättigheter åren 2019-2023.

Undersökningar

För att kommunen ska kunna fortsätta att hantera invånarnas personuppgifter med bibehållet förtroende är det viktigt att förstå deras känsla av trygghet och otrygghet i förhållande till digitala tjänster.

Under året publicerade Internetstiftelsen 2023 års upplaga av rapporten ”Svenskarna och internet”¹⁴. Där presenteras resultaten av en årlig studie av svenska folkets vanor på internet. Bland resultaten finns information om hur befolkningen ser på integritet på nätet. Det framgår bland annat att det finns både en utbredd oro kring insamling av personliga data på olika sätt och en ökad medvetenhet. Många internetanvändare begränsar därför sin internetanvändning och den vanligaste orsaken är att man vill skydda sig från att bli profilerad. Till exempel genom att undvika olika sociala medier eller begränsa vilka funktioner som olika appar kan använda, samt välja bort onödiga spårningstekniker på webbplatser. Det framkommer också att det finns en ökad oro kring detta kopplat till omvärldsläget.

Resultaten från denna undersökning ger viktig information när kommunens verksamhet blir alltmer datadriven och digitaliserad så att utvecklingen sker med bibehållet förtroende. Digitaliseringens möjligheter bör exempelvis utnyttjas så att den bidrar till att utveckla integritetsskyddande tekniker som byggs in i digitala tjänster – till stöd för kommunens verksamhet och till skydd för enskilda.

2.3.3 Integritetsskyddsmyndigheten (IMY)

Min kontakt med IMY har under året har främst bestått i nyttjande av myndighetens upplysningstjänst och medverkan vid myndighetens årliga konferens för dataskyddsombud. Vid konferensen bidrog jag även som talare för att dela metoder och erfarenheter från mitt granskningsarbete i kommunen. Utöver detta har inga kontakter föranletts med grund i ett ärende för Kungsbacka kommuns verksamheter.

En (1) verksamhet har under året vänt sig till IMY för förhandssamråd i samband med konsekvensbedömning. Denna kontakt har emellertid hanterats av förvaltningens dataskyddskontakt medan jag följt frågans utveckling och lämnat råd och stöd. Erfarenheterna av detta ärende bekräftar att man som verksamhet ska vara beredd på att ta höjd för ett omfattande utredningsarbete för att få vägledning från myndigheten i den här typen av ärenden. En underlättande omständighet är att använda den dokumentmall för konsekvensbedömning som jag tagit fram för kommunen.

Frågan för förhandssamrådet rörde effektiviteten av tekniska skyddsåtgärder för känsliga personuppgifter inom socialtjänstens område, vid överföring till ett tredje land eller risk för detta i samband med användning av digitala tjänster eller system. Frågan var även intressant för

¹⁴ Den som är intresserad av att läsa mer hittar Internetstiftelsens rapport i digitalt format på webbplatsen svenskarnaochinternet.se. Där finns även tidigare års rapporter publicerade.

vårdområdet. IMY avvisade begäran på grund av att underlaget inte var tillräckligt gällande det land som var i fråga för samrådet, men lämnade en allmän kommentar som vägledning. Vägledningen gick i linje med min bedömning och klargjorde att straffsanktionerad sekretess inte kan ersättas med tekniskt skydd när uppgifterna förs till ett land dit det svenska sekretessskyddet förlorar i kraft. Oavsett teknisk styrka.

Det innebar ett klargörande för kommunens arbete med lösningar som ger tillräckligt skydd för sekretessreglerade och känsliga personuppgifter inom socialtjänstens och vårdens område.

2.4 Samverkan

2.4.1 Intern samverkan

Under året har min interna samverkan främst skett inom ramen för kommunens nätverk för dataskyddskontakter, vilket ägt rum löpande på månadsbasis. Därutöver har fyra (4) planerade tillfällen för gemensam fortbildning och omvärldsbevakning på personuppgiftsområdet planerats i samverkan mellan nätverket och mig som dataskyddsombud.

2.4.2 Extern samverkan

DSO-nätverket i Halland

Kommunerna i Halland har gått samman för att genom dataskyddsombudsfunktionen bistå varandra och kalibrera tolkning i dataskyddsfrågor. Jag har därmed medverkat vid regelbundna månatliga möten under hela året för att följa och diskutera aktuella dataskyddsfrågor lokalt och i omvärlden med bäring på kommunens verksamhet.

Frågor som diskuterats under 2023 har bland annat rört personuppgiftsansvar och vad som kan vara berättigat för en kommun att behandla personuppgifter för och inte.

Under året har vi dataskyddsombud i Halland även arrangerat erfarenhetsutbyte för förvaltningarnas och bolagens dataskyddsamordnare. Utbytet skedde under en heldag i Kungsbacka där drygt trettio samordnare från Kungsbacka, Halmstad, Falkenberg, Hylte och Laholm deltog.

Övrig samverkan

Under året har nätverket för dataskyddsombud i kommuner och regioner i Västsverige träffats vid två tillfällen för att diskutera aktuella frågor. Teman under träffarna var bland annat effektivitetsaspekter i dataskyddsombudets granskningsarbete samt möjligheter och risker kopplat till användning av AI och automatisering i besluts- och arbetsprocesser.

Därutöver har erfarenhetsutbyte skett med dataskyddsombuden i Mölndal, Göteborg, Uddevalla och Jönköping kommun. Som nämnts ovan deltog jag även på IMY:s årliga konferens för dataskyddsombud för att som inbjuden talare dela med mig av mina metoder och erfarenheter från min granskningsverksamhet. Konferensen omfattade över 800 dataskyddsombud.

Under året deltog jag även på Länsstyrelsens hållbarhetskonferens ”Hallands resa mot Agenda 2030”, Future of Democracy Summit 2023 samt MSB:s NIS-konferens 2023. Jag deltog även i SKR:s AI-forum, seminarierna *Kollektiv jämlik digitalisering* och *Styrning av digitalisering*. Jag medverkade även i kommunens informationsaktiviteter under den årliga Beredskapsveckan.

3. Granskning

3.1 Riktad granskning

Under 2023 har jag gjort sex (6) riktade granskningar i kommunen. Dessa har handlat om kamerabevakning i kommunens skolor samt på kommunens fastigheter och andra allmänna platser, dokumentation av personaldisciplinära ärenden, pulsmätningar av personalens arbetsmiljö samt ungdomsenkät om sexuell exploatering. Vissa av granskningarna har avslutats med en rapport med råd till ansvarig nämnd, medan andra har avslutats genom dialog med förvaltningen som skyndsamt omhändertagit de uppmärksammade bristerna.

3.2 Regelbunden granskning

Under 2023 har ingen regelbunden granskning gjorts. Detta till fördel för fördjupning inom nya teknikområden såsom AI och integritetsstärkande teknik för att kunna ge relevanta råd när kommunen utforskar detta. Som kompensation får varje personuppgiftsansvarig i stället en kort rapport med mina iakttagelser om den egna verksamheten som bilaga till den kommunövergripande årsrapporten.

Nästkommande regelbundna granskning görs under åren 2024 och 2026, se avsnitt 5 nedan.

3.3 Fördjupad granskning

Under 2023 har heller ingen fördjupad granskning gjorts. Nästkommande fördjupade granskning görs år 2025, se avsnitt 5 nedan.

3.4 Övriga iakttagelser

3.4.1 Underutnyttjad ledning och samordning inom kritiska rutinområden

För de gemensamma dataskyddsfrågorna i kommunen är min bild att det inte finns en tillräcklig ledning och samordning. Den bilden bygger på att det i skrivande stund inte finns beskrivningar som omfattar dokumenterade rutiner och processer för praktisk hantering när det gäller kritiska dataskyddsfrågor av generell karaktär i kommunen som helhet. Frånvaron av detta har visat sig tydligt under det gångna året i situationer där verksamheterna behövt vägledning att återställa eller få styr på sitt dataskyddsarbete. Det gäller exempelvis incidenthantering, konsekvensbedömning, information till registrerade och vägledning till personal samt behandlingsregister – även om vissa rutinbetonade moment finns såsom intern rapporteringskanal för personuppgiftsincidenter. Det finns inte heller gemensamma ramar som styr minsta gemensamma nämnare för de personuppgiftsansvariga nämndernas systematiska kvalitetssäkringsarbete när det gäller dataskydd. Det leder till att det inte görs någon analys av gemensamma frågor i det perspektivet, såsom analys av personuppgiftsincidenter.

I dagsläget upprätthåller varje personuppgiftsansvarig verksamhet egna rutiner, vilket under året visat sig vara både skört och tidskrävande när exempelvis nyckelpersoner slutat och nya krafter tagit vid. Under året har drygt hälften av de personuppgiftsansvariga verksamheterna inom kommunen haft skifte på uppdraget som dataskyddskontakt.

Det riskerar därmed att leda till att de personuppgiftsansvariga verksamheterna inom kommunen har olika hantering och gör olika bedömningar i likvärdig verksamhet och av likvärdig information. Inriktningen *Ett Kungsbacka* är därmed svår att se spår av. Den starka kultur som dock finns för att samverka och hjälpas åt är en god tillgång, men den kompenserar inte för behovet av central ledning, samordning och uppsikt över dataskyddsfrågor av kommungemensam betydelse när kontinuiteten i verksamheterna bryts. Detta ankommer på kommunstyrelsen att omhänderta, då

uppdraget för samordningen av gemensamma angelägenheter för kommunens nämnder, såsom ett funktionellt och effektivt dataskydd, ligger på styrelsen.

Det ska samtidigt sägas att det finns en mycket hög nivå på dataskyddet inom vissa områden som kommunstyrelsens förvaltning samordnar, vilket under de senaste åren bidragit till att skyddet blivit starkt i kommunen som helhet inom varje avgränsat område. Aktuella exempel på detta är samordningen av digitala underskrifter, automatisering av arbetsprocesser, inbördes förhållanden i fråga om personuppgiftsansvar, säkra kommunikationskanaler samt säker arbetsytta för känslig information. Denna styrka är viktig att ta vara på inom ramen för kommunens samlade dataskyddskapacitet.

3.4.2 Föreställning om GDPR hindrar framdrift i strategiska frågor

Under året har jag som dataskyddsombud ägnat en stor del av min tid åt att medla i dataskyddsfrågorna och bemöta chefers och medarbetares känsla av "GDPR som bromskloss". Att hantera GDPR är något som många jag träffat i vardagen beskrivit som utmanande. Dels kunskapsmässigt men framför allt känslomässigt. De har beskrivit att GDPR för dem känns som en stor bromskloss, ständig huvudvärk, ett monster och till och med Döden.

Det är stora ord och ett faktum jag som dataskyddsombud uppriktigt måste flagga upp för. Jag har under året sökt efter konkreta exempel där GDPR utgjort den hindrande faktorn i kommunens utveckling för att förstå vad som kärvar. Jag har dock inte fått del av ett enda exempel. Chefer och medarbetare beskriver snarare en allmän känsla av ett komplicerat regelverk, som fördröjer arbetet med att snabbt införliva ny teknik och verkställa nya arbetsmetoder. Det stärker min bild av att upplevelsen av GDPR som broms sällan bottnar i faktiska hinder som orsakas av GDPR. Snarare har det uppstått utifrån att man beaktat dataskyddet först allt för sent i ett arbete eller projekt, vilket gjort att man byggt in sig i återvändsgränder och måste avbryta eller backa tillbaka till ritbordet för att leverera inom lagens gränser.

Det gångna året har återkommande visat exempel på just detta, något som jag är övertygad om kan undvikas om dataskyddet i stället beaktas i tid genom att man involverar de kunniga krafter i kommunen som vet vad lagen säger. Det vill säga att använda GDPR som en möjliggörare och inte som ett krokben. "Bromsen" synes alltså sitta i bakochframvända arbetssätt där dataskyddet uppmärksammas sist i processen snarare än i planeringsskedet. "Bromsen GDPR" framstår alltså bestå i ett slags fällebessyndrom där man vill framåt så fort att man missar att undersöka förutsättningarna och möjligheterna att gå i takt med lagens intentioner. Det kan inte GDPR klandras för.

Det kan dock omhändertas med ledning och styrning som tydligt efterfrågar lösningar som tidigt beaktar alla de aspekter som leder till att nya arbetssätt och lösningar blir hållbara, förtroendeingivande och lagliga. Som ytterst ansvarig för kommunens verksamhet är det fullt rimligt att efterfråga lösningar som är både innovativa och inom lagens gränser. Det finns inget motsatsförhållande mellan dessa värden. Att det ställer krav på att "stretcha sina förmågor", "spänna hjärnmusklerna" och "tänka nytt" när det upplevs svårt hindrar inte att det går att förena. Kreativitet fungerar lika bra i dataskyddsarbetet som inom andra starkt reglerade områden. Men utgångspunkten måste vara att lagen ska följas, och eventuella legala hinder för utveckling på grund av samhällets utveckling måste lösas på laglig väg. Annars fungerar inte dataskyddet.

Det är också något man kan påverka genom ett aktivt kulturarbete. Dels genom att flitigt aktualisera vidden av de grundläggande demokratiska värden som samhället och kommunens verksamhet vilar på, dels genom att tala om värdet av GDPR i det sammanhanget. Det är varken effektivt eller hälsosamt att personalen bär på en så krass bild av GDPR som jag under det gångna året återkommande blivit varse. Särskilt inte när den, som jag uppfattar, saknar saklig grund. Snarare bör kreativa förmågor uppmuntras för att få till stånd ett hållbart dataskydd som bygger på kunskap och

vilja att bevara och stärka de grundläggande fri- och rättigheterna när kommunens verksamhet blir alltmer datadriven och digital.

Kommunens förtroende bygger på att utvecklings- och innovationsarbetet blir hållbart och människovänligt så att dagens lösningar för framtida behov inte urholkar kommande generationers fri- och rättigheter genom att data utvinns på ett oproportionerligt sätt. Det är en grundläggande förståelse som alla inom kommunen behöver böttna i, vilket ytterst är en fråga för ledningen att tydligt visa riktning för. Här kan kommunens arbete med utvecklande medarbetarskap och ledarskap komma till god användning för att överkomma låsningseffekter när nya arbetssätt upplevs tunga att utforska.

4. Omvärld

4.1 Fortsatt fokus på tredjelandsöverföring

GDPR bygger på artikel 8 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna. Där framgår att EU-medborgare och personer som vistas där har rätt till skydd för sina personuppgifter.

När personuppgifter överförs till ett land utanför EU/EES gränser, gäller det att skyddet som GDPR ger följer med. Personuppgifter får av den anledningen bara överföras under dessa villkor. Den som är personuppgiftsansvarig behöver därför ha kontroll över sina överföringar, så att riskerna som finns för vidareutnyttjande av uppgifterna i det aktuella landet inte realiserar.

En del länder har lagstiftning som motverkar skyddet i GDPR

En del länder har nämligen sådan lagstiftning som innebär att skyddet av personuppgifter och därmed deras fri- och rättigheter äventyras genom att exempelvis myndigheter och underrättelsetjänster kan vidareutnyttja uppgifterna för sina ändamål. Exempel på sådana länder är Kina, Ryssland och USA¹⁵. Leverantörer från dessa länder är det därför vanskligt att anlita, särskilt för en kommun som hanterar omfattande volymer av personuppgifter om både kommuninvånare, förtroendevalda, barn/elever och anställda. Det är även resurskrävande eftersom det följer ett omfattande arbete med att löpande kontrollera att skyddet vid överföringen, eller risken för detta, håller måttet. Därför avråder jag generellt från att anlita leverantörer som lyder under ett tredjelands lagstiftning som möjliggör eller riskerar vidareutnyttjande av kommunens information.

Vissa länder har skydd som motsvarar GDPR

Länder utanför EU/EES-samarbetet vars lagstiftning går i linje med det skydd som GDPR garanterar kan ges ett slags certifikat som garanterar att det landet har en adekvat skyddsnivå för personuppgifter. Det är helt enkelt ett godkännande från EU-kommissionen att det aktuella landets lagstiftning och rättssystem motsvarar GDPR och att det därmed kan anses betrott för överföring av personuppgifter. I vissa fall gäller godkännandet med förbehåll och varje lands så kallade adekvansbeslut måste därför utvärderas om man planerar att anlita en leverantör från ett sådant land.

Under 2020 kom ett avgörande från EU-domstolen som de senaste åren haft stor påverkan på svenska kommuner, det så kallade Schrems II-målet¹⁶. Domen upphävde det adekvansbeslut som då fanns för USA, *Privacy shield*.

Under 2022 har ett arbete pågått i USA för att läka bristerna i den amerikanska lagstiftningen som framkom i Schrems II-domen. Åtgärderna har resulterat i att EU-kommissionen under 2023 återigen har likställt skyddsnivån för personuppgifter i USA med den inom EU¹⁷. Dock under villkor att personuppgifter endast överförs till amerikanska företag som följer det särskilda ramverket för självcertifiering *Data Protection Framework* (DPF). Därmed finns för närvarande återigen detta verktyg tillgängligt för att överföra personuppgifter till USA på laglig väg.

Vad betyder det nya beslutet om USA?

Det nya adekvansbeslutet betyder att EU-kommissionen på nytt har utvärderat skyddsnivån i USA, och kommit fram till att nivån är adekvat. Det vill säga i nivå med det skydd för personuppgifter som GDPR ger. Konkret betyder det att EU-kommissionen denna gång har bedömt att åtgärderna som USA har vidtagit innebär att ingreppen i form av massövervakning nu är att betrakta som nödvändiga och proportionerliga, att det finns tillgång till en oberoende tillsyns- och

¹⁵ EDPB Legal study on *Government access to data in third countries*. EDPS/2019/02-13. November 2021.

¹⁶ Schrems II, dom C-311/18, 16 juli 2020

¹⁷ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2023/1795 av den 10 juli 2023 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om adekvat skydd av personuppgifter enligt ramen för dataskydd mellan EU och Förenta staterna

kontrollfunktion och att det finns effektiva rättsmedel för enskilda (rätt till tillgång, rätt att klaga osv.).

Arbetsinsatsen vid överföring av personuppgifter till ett tredje land är fortsatt densamma som för all tredjelandsöverföring, men med den betydande lättnaden att EU-kommissionen redan utvärderat skyddsnivån i USA och gett ett verktyg för att överföra personuppgifter dit, utan att ytterligare skyddsåtgärder behöver vidtas. Som personuppgiftsansvarig behöver man därmed inte själv utreda och utvärdera lagstiftningen i USA, eller komplettera med skyddsåtgärder så länge ett företag som är certifierat enligt DPF anlitas. Det har EU-kommissionen i sitt beslut alltså redan gjort.

All överföring till ett tredje land kräver dokumenterad utredning

För all överföring av personuppgifter till ett tredje land gäller att kartlägga och följa upp förutsättningarna i särskild ordning, överföring för överföring. Så även när det gäller USA.

Det adekvansbeslut som nu finns för certifierade företag i USA följs visserligen upp av EU-kommissionen. Man ska som personuppgiftsansvarig dock känna till riskerna för att det kommer upphävas på samma sätt som de tidigare ramverken *Safe Harbor* och *Privacy Shield* och ha beredskap för det¹⁸. Man ska veta att adekvansbeslutet inte bygger på att det skett några förändringar i amerikansk lagstiftning, utan att det bygger på åtgärder som har *lagts till* såsom en oberoende domstol och presidentorder om att endast nödvändig och proportionerlig underrättelseinhämtning får ske. Effektiviteten och varaktigheten i dessa tillägg kan därför ifrågasättas. Det kan också kullkastas vid nytt presidentval. Man ska också veta att organisationer kan förlora sin certifiering, vilket gör det osäkert med långa avtalstider även av den anledningen.

Det ska i sammanhanget även nämnas att adekvansbeslutet som nu finns för USA inte kan tas som intecknande för att överföra personuppgifter som omfattas av sekretess. I dessa fall måste de svenska sekretessreglerna följas.

Råd om försiktighet kvarstår

Trots att ett adekvansbeslut för USA nu finns på plats kvarstår därmed mina råd från 2022. Givet de integritetsrisker som finns med att överföra personuppgifter till tredje land – inbegripet det omfattande merarbete som krävs – är mitt fortsatta råd till kommunens personuppgiftsansvariga att först och främst överväga inomeuropeiska, nordiska eller svenska leverentörsalternativ när personuppgifter behandlas. Åtminstone för sådan behandling som är verksamhetskritisk. Läs mer i förnyat PM *Information och råd: Överföring till tredje land*¹⁹.

4.4 Fortsatt fokus på innovation och teknikutveckling

Under 2023 har IMY fått medel för att mer varaktigt bedriva metod- och kunskapsutvecklande insatser för att stärka innovationsaktörers dataskyddskapacitet och förmåga att ansvarsfullt arbeta med datadriven innovation och teknikutveckling. Detta görs bland annat genom regulatorisk testverksamhet. Det är något som jag bedömer är högintressant för kommunen att följa aktivt och kanske ansöka om att delta i med tanke på kommunens innovationsambitioner²⁰.

Under 2022 genomfördes en regulatorisk testverksamhet som ger vägledning vid federerad maskininlärning inom vårdområdet²¹. Under 2023 har trygghetsskapande teknik på offentliga platser utforskats²².

¹⁸ EU-domstolens dom av den 6 oktober 2015, Mål C-362/14 samt EU-domstolens dom av den 16 juli 2020, Mål C-311/18

¹⁹ DSO Information och råd: Överföring till tredje land 2023-10-24, dnr KS/2023-00080

²⁰ Direktiv från Kommunfullmäktige 2022-06-15

²¹ Federerad maskininlärning mellan två vårdgivare – slutrapport från IMY:s pilotprojekt med regulatorisk testverksamhet (2023-03-15, dnr IMY-2023-2602) [Framgångsrik pilot med regulatorisk testverksamhet om AI | IMY](#)

²² [Trygghetsprojekt vägleds i gråzonsfrågor om dataskydd \(imy.se\)](#)

Under 2023 har IMY tillsammans med Myndigheten för digital förvaltning (Digg) också tagit fram ett metodstöd för dataskydd vid innovation som riktar sig till offentliga sektorn²³. Metodstödet syftar till att främja innovation som går i takt med skyddet för personuppgifter. Det kan i sammanhanget också nämnas att regeringen under året gett Digg, E-hälsomyndigheten och Socialstyrelsen i uppdrag att erbjuda kompetenshöjande insatser till kommuner som stöd i hur de på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt kan använda artificiell intelligens (AI) inom socialtjänsten. I uppdraget ingår att sprida erfarenheter och information om insatser som kan stödjas genom AI och datadrivna insikter samt de förutsättningar som krävs för att använda AI i praktiken, bl.a. med hänsyn till skyddet av den personliga integriteten. Uppdraget ska redovisas i januari 2024.

Flera andra aktörer har också kommit med vägledningar för offentliga aktörer, framför allt på AI-området. Diskrimineringsombudsmannen (DO) har exempelvis kommit med en rapport om *AI och risker för diskriminering i arbetslivet*²⁴. Därutöver har våra nordiska grannar också tagit fram värdefulla vägledningar, exempelvis har Norges motsvarighet till DO tagit fram en praktisk vägledning för inbyggt diskrimineringskydd vid användning av AI²⁵ och den danska dataskyddsmyndigheten har gjort ett uttalande om behandling av personuppgifter för utveckling och drift AI-lösning inom vård- och omsorgsområdet²⁶. Fler vägledningar och ställningstaganden till stöd för offentliga verksamheter är att vänta vilka blir viktiga att aktivt ta del av med tanke på kommunens satsning på AI-området.

²³ <https://digg.se/kunskap-och-stod/metodstod-for-dataskydd-vid-innovation>

²⁴ *AI och risker för diskriminering i arbetslivet* (2023:6) <https://www.do.se/kunskap-stod-och-vagledning/publikationer-om-diskriminering/2023/ai-och-risker-for-diskriminering-i-arbetslivet>

²⁵ *Innebygd diskrimineringsvern. En veileder for å avdekke og forebygge diskriminering i utvikling og bruk av kunstig intelligens* (2023) https://www.ldo.no/globalassets/ldo_2019/bilder-til-nye-nettsider/ki/ldo.-innebygd-diskrimineringsvern.pdf

²⁶ *Yttrande om behandlingsunderlag för utveckling och drift av AI-lösning inom vård- och omsorgsområdet (datatilsynet.dk)* 2023-11-17

5. Kommande år

5.1 Inriktning året 2024

Baserat på strömningarna i kommunens omvärld och mina iakttagelser när jag följt kommunens verksamheter under det gångna året framträder fortsatt behovet av data- och integritetsskydd i samband med kommunens digitaliserings- och innovationsarbete som överhängande.

Ett fortsatt fokus för mig blir därmed att ha beredskap för att kunna uppmärksamma risker tidigt i arbetet. Detta så att kommunen inte bygger in integritetsfaror i sin strävan att dra nytta av nya tekniker och arbetssätt. Som en följd av detta blir konsekvensbedömning ett centralt område för mig att fortsatt ha beredskap för, men också riktad granskning vid behov.

Därutöver gäller att bibehålla det breda perspektivet på dataskyddet, och de delar som måste fungera löpande, vilket omhändertas i planerad granskning.

5.2 Plan för granskning

5.2.1 Regelbunden granskning

Under 2024 kommer min planerade granskning ligga fast enligt ursprunglig plan²⁷. Innehållet framgår nedan. Efter varje granskning följer likt tidigare en rapport som lämnas till de personuppgiftsansvariga nämnderna och styrelserna, och sammanfattas i den kommunövergripande årsrapporten. Under året kommer nya former för tidig dialog och involvering i granskningen användas.

Den regelbundna granskningen kommer initialt ske under 2024 och repeteras 2026. Här kommer varje personuppgiftsansvarig verksamhet adresseras²⁸. De två områdena som kommer ingå är:

- 1) *Rutiner för behörighetsstyrning och åtkomstkontroll* (inbegripet tekniska autenticeringsmetoder, kryptering i digitala tjänster och system samt kontraktuella åtgärder)
- 2) *Systematiskt kvalitetssäkringsarbete*

Därutöver kommer uppmärksammade avvikelser i senaste regelbunden och riktad granskning följas upp.

5.2.3 Riktad granskning

Utöver regelbunden granskning kommer riktad granskning utifrån uppkomna behov göras. Det kan också behövas för att följa upp att villkor om åtgärder som ställts i konsekvensbedömning också tillämpas i praktiken.

²⁷ DSO Arbetsplan 2023-2026, 2023-02-16 dnr KS/2023-00079

²⁸ Med reservation för undantag av mindre verksamheter med begränsad personuppgiftsbehandling.

Dataskyddsombudets årsrapport

Året 2023

Den här rapporten kompletterar min samlade årsrapport för Kungsbacka kommun som helhet¹. Rapporten sammanfattar mina iakttagelser när det gäller dataskyddet inom nämnden för Förskola & Grundskolas ansvarsområde och är ett underlag till den egna uppföljningen av arbetet.

Iakttagelser

Konsekvensbedömning

Under året har en (1) konsekvensbedömning lämnats till mig för råd, som gällde elevhälsans medicinska insats. Denna lämnades dock åter till förvaltningen för vidare arbete då den inte omfattade de grundläggande krav som GDPR ställer på konsekvensbedömning. Stöd lämnades i stället genom dokumentkommentarer och muntlig dialog.

Personuppgiftsincidenter

Under året har fyra (4) incidenter rapporterats, som kommit mig till känna. Två (2) av dessa har anmälts till IMY. Samtliga har varit externt initierade. Det är samma låga nivå som år 2021 då sju (7) incidenter rapporterades och år 2022 då det endast var två (2).

Jag konstaterar att jag inte lagts till för kännedom i respektive incidentärende, vilket är viktigt för att jag ska kunna följa både rapporteringen och hanteringen av dessa.

Frågor från verksamheten

Under året har jag kontaktats vid ett par tillfällen med frågor från verksamheten. Frågorna rörde bedömning av behov av kamerabevakning samt hantering av begäran om radering.

Frågor från registrerade

Under året har en (1) fråga från registrerad kommit till mig om förvaltningens dataskydd. Frågan rörde kamerabevakning på kommunens grundskolor.

Använda rättigheter

Under året har jag noterat två (2) begäran om registerutdrag, en begäran om radering (1) och en (1) om begränsning.

¹ DSO årsrapport 2023, 2023-01-09, dnr KS 2023-00867

Riktad granskning

Under året har jag gjort en riktad granskning av kamerabevakning inom nämndens ansvarsområde. Granskningen gjordes i ljuset av inkomna frågor från både registrerade och andra förvaltningar i kommunen. Granskningen visade att kamerabevakning bedrevs i strid med både GDPR och förvaltningens egna rutiner för behovsbedömning. Det fanns även brister i informationsplikten. En rapport med förslag till åtgärder har lämnats till nämnden. Uppföljning kommer ske i samband med 2024 års regelbundna granskning av dataskydd.

Övrigt

Jag uppfattar att dataskyddsarbetet inom nämndens ansvarsområde märkbart har mattats av under det gångna året. Det grundar sig bland annat i att förvaltningen inte haft representation i kommunens nätverk eller utbildningsinsatser för dataskyddskontakter, den låga graden av rapporterade incidenter samman med att få av dessa varit internt uppmärksammade samt det faktum att varken behandlingsregister, vägledning till personal eller incidentrutiner vid tiden för den här rapporten har uppdaterats på lång tid.

Arbetet med att konsekvensbedöma den högriskbehandling som görs inom nämndens ansvarsområde kan inte heller sägas ha bedrivits så aktivt som behövts givet det omfattande behov som finns med tanke på verksamhetens karaktär. Att detta är ett kritiskt område framgick av rapport efter regelbunden granskning år 2022². Som nämnts ovan har jag endast i ett (1) fall under året kontaktats av förvaltningen om konsekvensbedömning. Samtidigt konstaterar jag att behovet av konsekvensbedömning inom nämndens område ökar i takt med ambitionen att nyttja ny teknik såsom AI. När sådan teknik inbegriper personuppgifter, såsom exempelvis röstupptagning, innebär det i regel att det handlar om sådan riskbehandling som kräver att man först konsekvensbedömer behandlingen.

Råd

Mot bakgrund av ovan råder jag nämnden att – som ett led i sin ansvarsskyldighet – ge förvaltningen i uppdrag att säkerställa och dokumentera hur organisation och resurser ska klara verksamhetens behov av nödvändiga rutiner, kunskaper, samordning och uppföljning utifrån de grundläggande krav som GDPR och kompletterande lagstiftning innebär.

I detta ingår att säkerställa förutsättningarna att utöva uppdraget som dataskyddskontakt i linje med kommunens inriktning – såsom att delta i kommunens nätverksträffar och utbildningstillfällen i syfte att stärka likvärdigheten i kommunens dataskydd, underhålla nämndens behandlingsregister, upprätthålla korrekt information om nämndens personuppgiftsbehandling till de registrerade, ge vägledning till medarbetare och chefer och utbilda internt, samordna arbetet med konsekvensbedömning samt samordna det systematiska arbetet med kvalitetssäkring av dataskyddet³.

Jag råder även nämnden, såsom personuppgiftsansvarig, att följa upp förvaltningens arbete med konsekvensbedömning – av befintlig behandling såväl som ny. Exempelvis vid användning av ny teknik såsom AI om användningen inbegriper personuppgifter.

² Dataskyddsombudets rapport efter regelbunden granskning 2022. (2022-12-15) Se punkt 5.

³ Riktlinjer för hantering av personuppgifter KS 2021-10-19 § 278, se punkt 3.

Ansökan från Kottar och Barr om utökning av tillfällig utökning av barnantal

Förslag till beslut

Nämnden för Förskola & Grundskola godkänner ansökan om tillfällig utökning av barnantal för Föräldrakooperativet i Ur och Skur Kottar och Barr med 2 barn, totalt 22 barn, från augusti 2024 till och med augusti 2025.

Sammanfattning av ärendet

Föräldrakooperativet i Ur och Skur Kottar och Barr har inkommit med en ansökan om tillfällig utökning av barnantal på förskolan Kottar och Barr, Gamla Älvsåkersvägen 39. Förskolan har ett tillstånd från 1999 som omfattar 20 barn. Ansökan omfattar en utökning med 2 barn under perioden augusti 2024 till augusti 2025.

Enligt skollagen kap 2 § 5 ska kommunen godkänna enskilda som vill bedriva förskoleverksamhet om den enskilde bedöms besitta insikt, har ekonomiska förutsättningar och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Den enskilde ska även bedömas lämplig. Utbildningen ska inte heller innebära påtagliga negativa följder på lång sikt för kommunens förskoleverksamhet. Förvaltningen föreslår att den tillfälliga utökningen beviljas.

Beslutsunderlag

Förskola & Grundskolas tjänsteskrivelse, 2024-04-19

Ansökan om utökning, 2024-03-26

Godkännande om att starta, NFG § 94 199-05-20

Ansökan, 1999-04-19

Beslutet skickas till

Föräldrakooperativet Kottar och Barr

Gamla Älvsåkersvägen 39

434 96 Kungsbacka

Beskrivning av ärendet

Dåvarande Förskole- och grundskolenämnden godkände 1999 ansökan om att få starta en förskola i Anneberg/Älvsåker (nuvarande Förskolan Kottar & Barr) Tillståndet omfattar 20 barn. Nuvarande huvudman Föräldrakooperativet Kottar och Barr ekonomisk förening har ansökt om en tillfällig utökning av barnantalet med två barn från augusti 2024 till och med augusti 2025.

Sökande har i ansökan lämnat uppgifter om lokaler samt barnkonsekvensanalys. Den aktuella lokalen omfattar 115 kvadratmeter och verksamheten bedrivs med inriktningen I Ur- och Skur. Lokalytan är per barn är relativt låg men verksamhetens inriktning gör också att utbildningen bedrivs utomhus i stor omfattning. Förändringen förväntas ge bättre förutsättningar för den enskilda huvudmannen att ekonomiskt kunna bedriva verksamheten med önskad kvalitet. Utifrån inlämnade uppgifter bedömer förvaltningen att det finns förutsättningar att inom nuvarande organisation och lokal utöka barngruppen med två platser.

Förskolan Kottar och Barr bedrivs som ekonomisk förening föräldrakooperativ. Detta innebär att prövningen av den personkretsen för de som ska leva upp till kravet att genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i aktuella föreskrifter som utgångspunkt ska omfatta styrelsen. Förvaltningen har i mars 2024 gjort en ägar- och ledningsprövning där styrelsen bedömdes ha förutsättningar för att bedriva verksamheten.

Verksamhetsförändringen är begränsad till två barn och kan inte anses ha påtagliga negativa effekter på den kommunala förskoleverksamheten.

Förvaltningen bedömer att den tillfälliga utökningen kan godkännas.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen ska godkännande lämnas om den enskilde:

1. genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, och 3. i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Vidare krävs att den enskilde i övrigt bedöms lämplig.

I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i 2 kap. 5 a § 1-4 bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

För att godkännande ska lämnas krävs därutöver att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet eller förskoleenhet

Stigert Pettersson
Förvaltningschef

Frida Byrsten
Verksamhetschef Myndighet & Stöd

§ 94

70-99-61

Ansökan om att få starta "I Ur och Skur"-förskola i Anneberg/Älvsåker

Utifrån de undersökningar som gjorts och som visar, att barn som vistas i en "I Ur och Skur"-förskola har bättre hälsa och färre infektioner jämfört med barn inom annan förskoleverksamhet, har idén väckts att starta en förskola, som bedriver sin verksamhet till största delen utomhus. Enligt undersökningarna får barnen bättre motorik och koncentration, då de vistas ute i naturen.

Från Ray Grönlund har inkommit en ansökan om att få starta en "I Ur och Skur"-förskola i Anneberg/Älvsåker. Förskolan kommer att använda sig av Friluftsförbundet "I Ur och Skur"-pedagogik och arbeta i riktlinje med Agenda 21. Verksamheten skall drivas som ekonomisk förening i form av personal- och föräldrakooperativ. Personalgruppen kommer att bestå av 3-4 heltidstjänster med utbildad personal. Verksamheten ser det som naturligt att erbjuda anställning för eventuell friställd kommunal personal, under förutsättning att de har samma målsättning som föreningen.

Underlag för ansökan redovisas i förvaltningens skrivelse 1999-04-19.

Enligt förvaltningen kan ett bifall i ärendet innebära konsekvenser för den kommunala verksamheten.

Ärendeberedning

Arbetsutskottet 1999-04-27 § 108.

Arbetsutskottet beslutade 1999-04-27:

- Ansökan om att få starta "I Ur och Skur"-förskola i Anneberg/Älvsåker från och med höstterminen 1999 bifalles.
- Förvaltningen får i uppdrag att samordna verksamheten med den planerade utbyggnaden i Älvsåker och att redovisa konsekvenserna för förskoleverksamheten i Älvsåker.

Yrkanden

Christina Byvik (s), med instämmande av Krister Svedhage (s), yrkar avslag på ansökan med motiveringen att det blir nedläggning av en kommunal avdelning samt att det innebär övertalighet av kommunal personal.

Gunnel Billton (m) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Propositionsordning

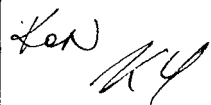
Ordföranden ställer proposition på dels arbetsutskottets förslag och dels Christina Byviks yrkande och finner att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

BESLUT

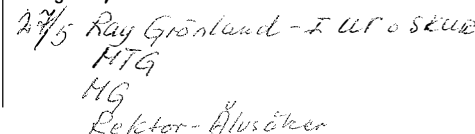
- Ansökan om att få starta "I Ur och Skur"-förskola i Anneberg/Älvsåker från och med höstterminen 1999 bifalles.

forts

Justerare

Utdragsbestyrkande

27/5 Ray Grönlund - I Ur o Skur
MTG
HG
Rektor - Älvsåker

§ 94 forts

70-99-61

- Förvaltningen får i uppdrag att samordna verksamheten med den planerade utbyggnaden i Älvsåker och att redovisa konsekvenserna för förskoleverksamheten i Älvsåker.

Reservation

Christina Byvik (s), med instämmande av Krister Svedhage (s), reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Anteckning

Madeleine Börjesson (s) antecknar till protokollet att hon stödjer Christina Byviks (s) yrkande.

Ansökan från Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa Ekonomisk förening om permanent utökning av barnantal

Förslag till beslut

Nämnden för Förskola & Grundskola godkänner ansökan från Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa ekonomisk förening om permanent utökning av barnantal på förskolan Myrstacken med 2 barn till total 21 barn.

Sammanfattning av ärendet

Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa ekonomisk förening har inkommit med en ansökan om utökning av barnantal på förskolan Myrstacken, Kumlabacken 9. Förskolan har funnits sedan 1988 och har i dagsläget ett tillstånd från 1999 som omfattar 19 barn. Ansökan omfattar en utökning med 2 barn till 21 barn.

Enligt skollagen kap 2 § 5 ska kommunen godkänna enskilda som vill bedriva förskoleverksamhet om den enskilde bedöms besitta insikt, har ekonomiska förutsättningar och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Den enskilde ska även bedömas lämplig. Utbildningen ska inte heller innebära påtagliga negativa följder på lång sikt för kommunens förskoleverksamhet. Förvaltningen föreslår att den tillfälliga utökningen beviljas.

Beslutsunderlag

Förskola & Grundskolas tjänsteskrivelse, 2024-04-19
Ansökan om utökning, 2024-03-28
Delegationsbeslut, 2000-03-22

Beslutet skickas till

Förskolekooperativet Myrstacken
Kumlabacken 9
439 53 Åsa

Beskrivning av ärendet

Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa Ekonomisk förening har ansökt om utökning av barnantalet från 19 barn till 21 barn i förskolan Myrstacken, Kumlabacken 9 i Åsa. Verksamheten har bedrivits sedan 1988 då Länsstyrelsen prövade ansökan om bedriva daghem för första gången.

Vid kommunens regelbundna tillsyn våren 2024 uppmärksammades att förskolan hade fler barn i verksamheten än vad tillståndet medgav och huvudmannen uppmanades därför att ansöka hos kommunen om godkännande för förändrat barnantal.

Vid förvaltningens nyligen genomförda tillsyn har det inte framkommit några omständigheter som gör att det finns anledning att neka ansökan om utökning. Förskolan Myrstacken bedrivs som ekonomisk förening föräldrakooperativ. Detta innebär att prövningen av den personkretsen för de som ska leva upp till kravet att genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som utgångspunkt ska omfatta styrelsen. Förvaltningen har i september 2023 gjort en ägar- och ledningsprövning där styrelsen bedömdes ha förutsättningar för att bedriva verksamheten.

Utifrån inlämnade uppgifter bedömer förvaltningen att det finns förutsättningar att inom nuvarande organisation och lokal utöka barngruppen med två platser.

Verksamhetsförändringen är begränsad till två barn och kan inte anses ha påtagliga negativa effekter på den kommunala förskoleverksamheten.

Förvaltningen bedömer att den tillfälliga utökningen kan godkännas.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen ska godkännande lämnas om den enskilde:

1. genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, och 3. i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Vidare krävs att den enskilde i övrigt bedöms lämplig.

I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i 2 kap. 5 a § 1-4 bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

För att godkännande ska lämnas krävs därutöver att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet eller förskoleenhet

Stigert Pettersson
Förvaltningschef

Frida Byrsten
Verksamhetschef Myndighet & Stöd

Ansökan från Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa Ekonomisk förening om tillfällig utökning av barnantal

Förslag till beslut

Nämnden för Förskola & Grundskola godkänner ansökan från Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa ekonomisk förening om tillfällig utökning av barnantal på förskolan Myrstacken med 1 barn till total 22 barn från 29 april 2024 till 31 juli 2024.

Sammanfattning av ärendet

Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa ekonomisk förening har inkommit med en ansökan om tillfällig utökning av barnantal på förskolan Myrstacken, Kumlabacken 9. Förskolan har funnits sedan 1988 och har ansökt till kommunen om permanent utökning av barnantal till 21 barn vilket prövas av nämnden för Förskola- och grundskola vid samma sammanträde som detta ärende behandlas.

Enligt skollagen kap 2 § 5 ska kommunen godkänna enskilda som vill bedriva förskoleverksamhet om den enskilde bedöms besitta insikt, har ekonomiska förutsättningar och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Den enskilde ska även bedömas lämplig. Utbildningen ska inte heller innebära påtagliga negativa följder på lång sikt för kommunens förskoleverksamhet. Förvaltningen föreslår att den tillfälliga utökningen beviljas.

Beslutsunderlag

Förskola & Grundskolas tjänsteskrivelse, 2024-04-19
Ansökan om utökning, 2024-04-03
Delegationsbeslut, 2000-03-22

Beslutet skickas till

Förskolekooperativet Myrstacken
Kumlabacken 9
439 53 Åsa

Beskrivning av ärendet

Förskolekooperativet Myrstacken i Åsa Ekonomisk förening har ansökt om tillfällig utökning av barnantalet med ett barn mellan 29 april och 31 juli vid förskolan Myrstacken, Kumlabacken 9 i Åsa. Verksamheten har bedrivits sedan 1988 då Länsstyrelsen prövade ansökan om bedriva daghem för första gången.

Vid kommunens regelbundna tillsyn våren 2024 uppmärksammades att förskolan hade fler barn i verksamheten än vad tillståndet medgav och huvudmannen uppmanades därför att ansöka hos kommunen om godkännande för förändrat barnantal. Ansökan om permanent utökning från 19 barn till 21 barn prövas vid samma tillfälle som detta ärende av nämnden för Förskola- och grundskola.

Vid förvaltningens nyligen genomförda tillsyn har det inte framkommit några omständigheter som gör att det finns anledning att neka ansökning om utökning. Förskolan Myrstacken bedrivs som ekonomisk förening föräldrakooperativ. Detta innebär att prövningen av den personkretsen för de som ska leva upp till kravet att genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som utgångspunkt ska omfatta styrelsen. Förvaltningen har i september 2023 gjort en ägar- och ledningsprövning där styrelsen bedömdes ha förutsättningar för att bedriva verksamheten.

Av ansökan framgår att den tillfälliga utökningen med ett barn görs utifrån att ett barn kommer att vara frånvarande under en period och trots utökningen förväntas barnantalet i praktiken inte överstiga 21 barn. Förvaltningen noterar även att grundbelopp utgår för barn som deltar i verksamheten. Ibland är barn frånvarande från verksamheten under längre perioder för tex familjeresor. Huvudmannen beslutar själv om hur lång frånvaro som kan medges med bibehållen plats. Det utgår dock inte grundbelopp för barn som ej deltar i verksamheten och vid längre planerad frånvaro så ska bidrag ej utgå för aktuell tid. Detta medför att huvudmannen kan få minskat bidrag från kommunen under en period vilket kan kompenseras genom tillfällig utökning.

Utifrån inlämnade uppgifter bedömer förvaltningen att det finns förutsättningar att inom nuvarande organisation och lokal utöka barngruppen tillfälligt med en plats.

Verksamhetsförändringen är begränsad i omfattning och tid och kan inte anses ha påtagliga negativa effekter på den kommunala förskoleverksamheten.

Förvaltningen bedömer att den tillfälliga utökningen kan godkännas.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen ska godkännande lämnas om den enskilde:

1. genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, och 3. i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Vidare krävs att den enskilde i övrigt bedöms lämplig.

I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i 2 kap. 5 a § 1-4 bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

För att godkännande ska lämnas krävs därutöver att utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet eller förskoleenhet.

Stigert Pettersson
Förvaltningschef

Frida Byrsten
Verksamhetschef Myndighet & Stöd